

«ՀԻՂՐՈՏԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ
ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ 2021
ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՈՐԱԿԻ

Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն

Ներածություն.....	4
ՀՀ մակերևութային ջրերի աղտոտվածության գնահատումը.....	6
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	26
Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	30
Հրազդան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	32
Սևան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	36
Սևանա լիճ.....	37
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	46
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	48
ՀՀ ջրամբարների ջրի որակը 2021 թվականին.....	52
Հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգ.....	53
Արաքս գետ.....	55
Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմեր.....	59

Աղյուսակների ցանկ

Աղյուսակ 1. ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանց.....	9
Աղյուսակ 2. Գետերի ջրի որակը 2021 թվականին.....	15
Աղյուսակ 3. Սևանա լճի ջրի որակը 2021 թվականին.....	40
Աղյուսակ 4. Ջրամբարների ջրի որակը 2021 թվականին.....	52
Աղյուսակ 5. Արփայի և Որոտանի գետավազաններում քիմիական և հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգների արդյունքները.....	53
Աղյուսակ 6. Արաքս գետի ջրում որոշված ցուցանիշների տարեկան միջին կոնցենտրացիայի գերազանցումը ՍԹԿ-ից 2021 թվականին.....	56
Աղյուսակ 7. Արաքս գետի հատակային նստվածքների մոնիթորինգի արդյունքները 2021 թվականին.....	57

Գծապատկերների ցանկ

Գծապատկեր 1. Կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերով աղտոտված հիմնական գետերը.....	5
Գծապատկեր 2. Հանքարդյունաբերական գործունեության հետևանքով աղտոտված հիմնական գետերը.....	6
Գծապատկեր 3. Գետերի և ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը.....	6
Գծապատկեր 4. Գետերի ջրի որակի նկարագիրն ըստ ՋԿՏ-ների 2021 թվական.....	7
Գծապատկեր 5. Փամբակ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	27
Գծապատկեր 6. Դեբեդ գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	27
Գծապատկեր 7. Ախուրյան գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	27
Գծապատկեր 8. Շնող գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	28
Գծապատկեր 9. Շնող գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	28
Գծապատկեր 10. Ախուրյան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	30
Գծապատկեր 11. Քասախ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	32

Գծապատկեր 12. Քասախ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	33
Գծապատկեր 13. Հրազդան գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	33
Գծապատկեր 14. Հրազդան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	33
Գծապատկեր 15. Հրազդան գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	34
Գծապատկեր 16. Գետառ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	34
Գծապատկեր 17. Գետառ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	34
Գծապատկեր 18. Սևանա լիճ թափվող գետերում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	37
Գծապատկեր 19. Սևանա լիճ թափվող գետերում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	37
Գծապատկեր 20. Փոքր սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	38
Գծապատկեր 21. Մեծ սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	38
Գծապատկեր 22. Փոքր սևանում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	38
Գծապատկեր 23. Մեծ սևանում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	39
Գծապատկեր 24. Փոքր սևանում նիտրատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	39
Գծապատկեր 25. Մեծ սևանում նիտրատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	39
Գծապատկեր 26. Կարճևան գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	49
Գծապատկեր 27. Կարճևան գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	49
Գծապատկեր 28. Ողջի գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	49
Գծապատկեր 29. Ողջի գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	50
Գծապատկեր 30. Վարարակ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	50
Գծապատկեր 31. Զրամբարներում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	52

Ներածություն

Ամփոփագիրը կազմված է Հայաստանի Հանրապետության մակերևութային ջրերի որակի մասին տեղեկատվություն ապահովելու, գետերի համեմատաբար աղտոտված հատվածները հայտնաբերելու նպատակով:

Միջավայրի պայմանների և մարդու առողջության վրա բացասաբար ազդող ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական աղտոտիչների թափանցումը, առաջացումն ու կուտակումը բնական ջրերում կոչվում է ջրի աղտոտում: Ջրի աղտոտման աղբյուրները հետևյալն են.

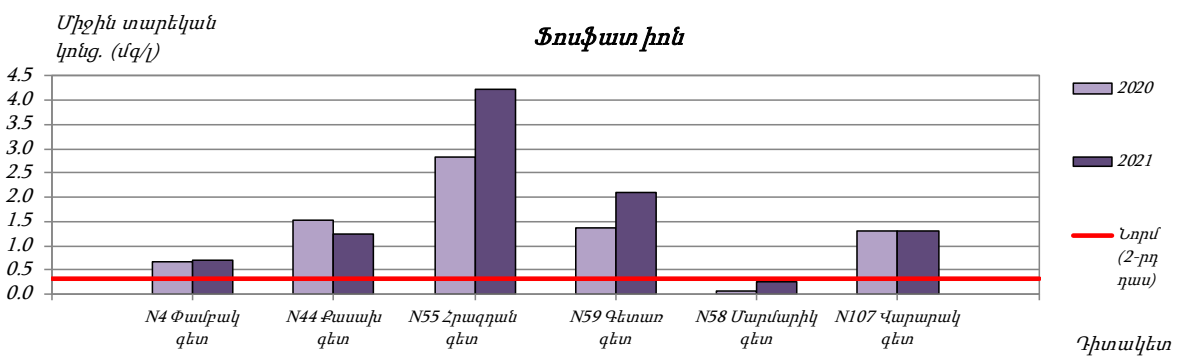
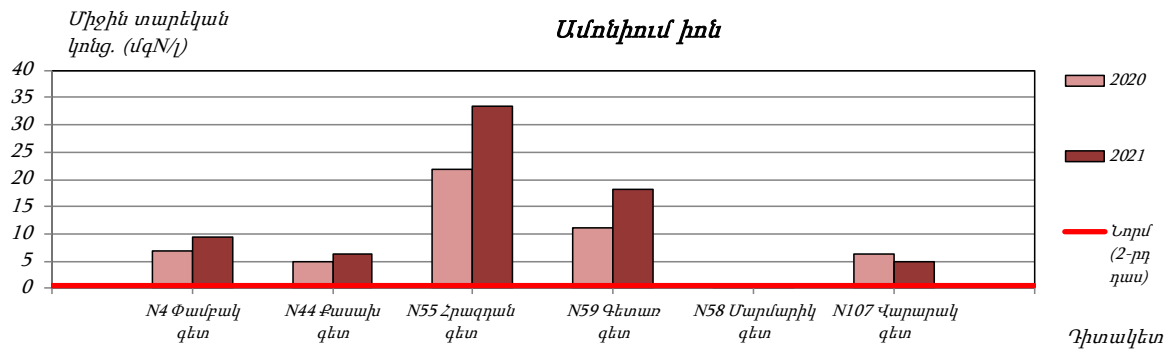
- կենցաղային հոսքաջրերը,
- արդյունաբերական հոսքաջրերը,
- ձնհալի և անձրևների ժամանակ հողահանդակներից տեղափոխված պեստիցիդները,
- բնակավայրերից վնասակար նյութերը,
- անձրևի և ձյան միջոցով՝ մթնոլորտից անջատվող աղտոտող նյութերը:

Աղտոտման աղբյուրները կարող են լինել ինչպես կետային, այնպես էլ ցրված: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում աղտոտված են լինում կենսածին նյութերով, արդյունաբերական հոսքաջրերը՝ առավել հաճախ նավթամթերքներով, ֆենոլներով, ծանր մետաղներով (կապար, կադմիում, պղինձ, ցինկ և այլն) և բարդ օրգանական միացություններով (սինթետիկ լվացամիջոցներ, ներկեր, ճարպեր), որոնք վատթարացնում են ջրի որակը, խմելու և սննդի մեջ օգտագործելու համար դարձնում ոչ պիտանի, խախտվում են ջրային ավազանի կենսաբանական շարժընթացները, նվազում է աղտոտող նյութերից ջրի ինքնամաքման հատկությունը, փոխվում է ջրային կենսաբազմազանության կազմն ու սննդային արժեքը: Հատկապես վտանգավոր են տաք հոսքաջրերը, որոնք փոխում են ջրավազանի ջերմային ռեժիմը, վատթարացնում ձկների ձվադրության պայմանները, ոչնչանում են մի շարք օգտակար մանրէներ և զարգանում են մակարոյծներ: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում պարունակում են աղիքային վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներ:

Հայաստանի Հանրապետությունում մակերևութային, այդ թվում նաև Սևանա լճի ջրերի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի 75-Ն որոշման: Գնահատման համակարգը ջրի որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Արաքս գետի ջրի որակի գնահատումը դեռևս կատարվում է 1990 թվականին ընդունված մակերևութային ջրերի աղտոտվածության ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների կիրառմամբ:

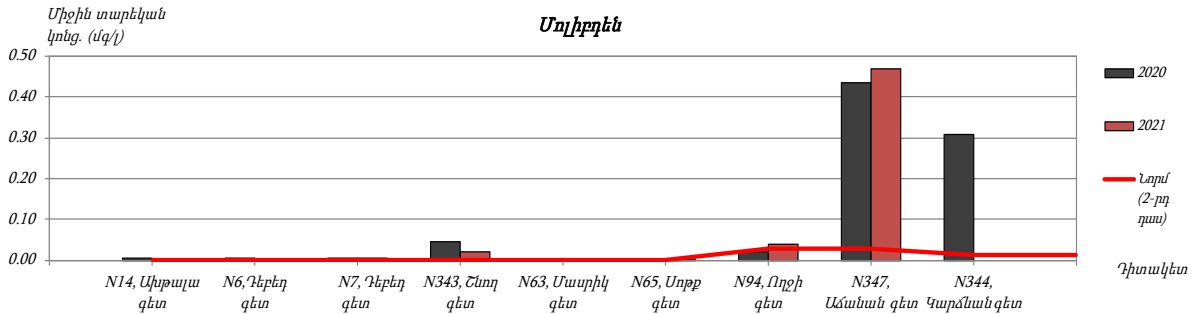
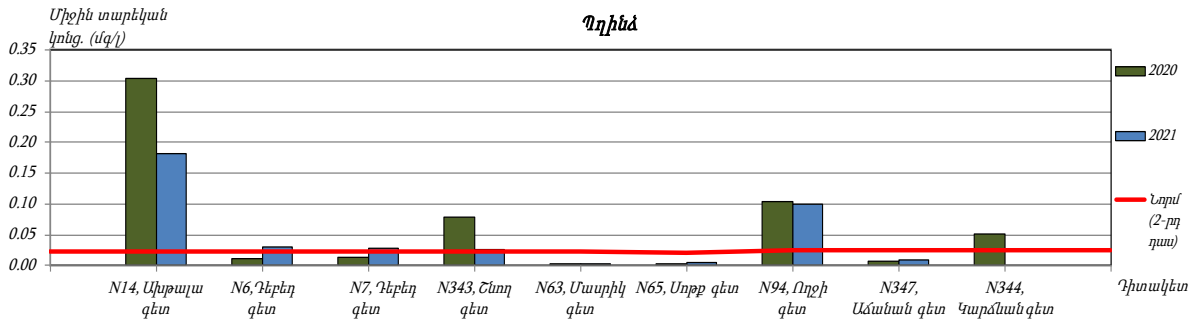
Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի արդյունքների համաձայն ՀՀ գետերի ակունքներում և բնակավայրերից վերև ընկած հատվածներում ջրի որակը «լավ»-ից «անբավարար» որակի է (2-4-րդ դաս): Խոշոր բնակավայրերից և քաղաքներից հետո չմաքրված կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերի՝ գետին խառնվելու արդյունքում դիտվում է աղտոտվածության աճ, և հիմնականում ջրի որակը «միջակից» «վատ» է (3-5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, ֆոսֆատ և նիտրիտ իոններով: Հատկապես աղտոտված է Փամբակ գետը Վանաձոր քաղաքից

հետո, Հրազդան գետը՝ Երևան քաղաքից հետո մինչև գետաբերանն ընկած հատվածում, Ախուրյան գետը՝ Գյումրի քաղաքից հետո, Կարկաչուն գետը՝ գետաբերանի հատվածում, Մեծամոր գետը՝ Քասախ գետի խառնվելուց հետո մինչև գետաբերանն ընկած հատվածում, Քասախ գետը՝ Ապարան քաղաքից հետո, Գետառև և Մարմարիկ գետերը՝ գետաբերանի հատվածներում, Վարարակ գետը՝ Գորիս քաղաքից ներքև հատվածում և Երևանյան լիճը:

Գծապատկեր 1. Կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերով աղտոտված հիմնական գետերը

Հանքարդյունաբերության գործունեության հետևանքով ծանր մետաղներով հատկապես աղտոտվում են Ախթալա գետը, Դեբեդ գետը՝ Այրումից վերև և սահմանի մոտ, Շնող, Աճանան (Նորաշենիկ), Կարճևան գետերը՝ գետաբերանի հատվածներում, Ողջի գետը՝ Կապան քաղաքից ներքև հատվածում, որտեղ ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Նշված գետերը հիմնականում աղտոտված են մոլիբդենով կամ պղնձով: Հանքարդյունաբերության գործունեության հետևանքով աղտոտված է նաև Սոթք գետը՝ հիմնականում ծարիրով:

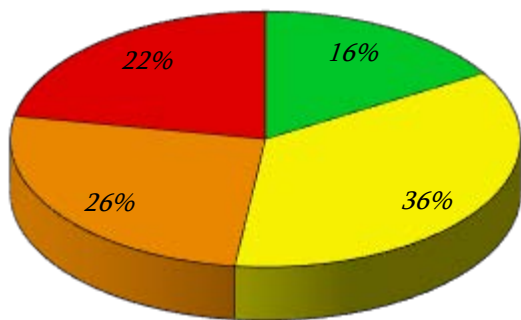

Փճապատկեր 2. Հանքարդյունաբերական գործունեության հետևանքով աղտոտված հիմնական գետերը

ՀՀ մակերևութային ջրերի աղտոտվածության գնահատումը

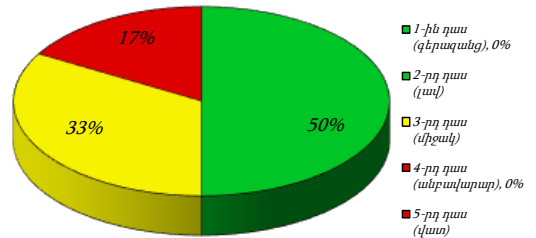
2021 թվականի տվյալների համաձայն ՀՀ գետերի դիտակետերի 16%-ում ջրի որակը գնահատվել է 2-րդ դաս («լավ» որակ), 36%-ում՝ 3-րդ դաս («միջակ» որակ), 26%-ում՝ 4-րդ դաս («անբավարար» որակ) և 22%-ում՝ 5-րդ դաս («վատ» որակ):

2021 թվականին ՀՀ գետերի ջրի որակի նկարագիրը (դիտակետերի ընդհանուր թիվ՝ 101)

- 1-ին դաս (գերազանց), 0%
- 2-րդ դաս (լավ)
- 3-րդ դաս (միջակ)
- 4-րդ դաս (անբավարար)
- 5-րդ դաս (վատ)

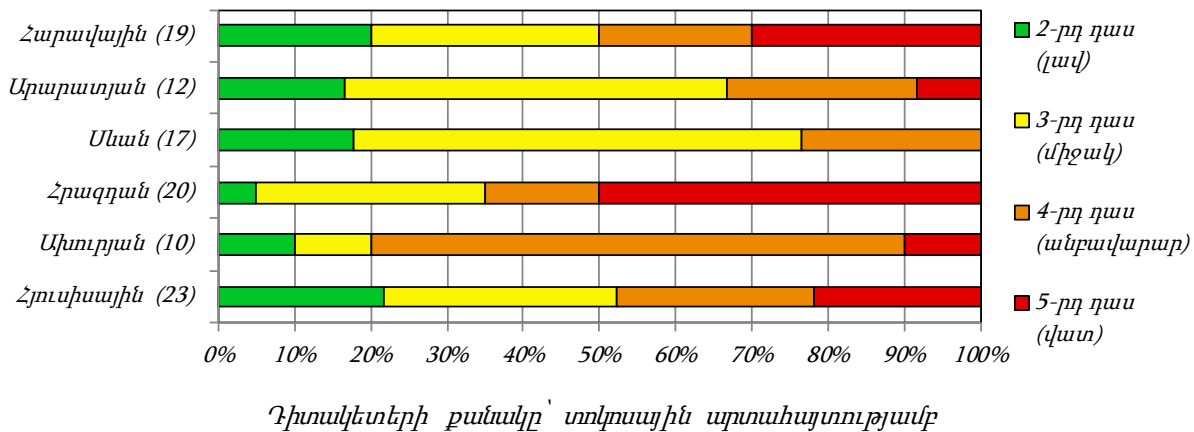
2021 թվականի ՀՀ ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը (ջրամբարների ընդհանուր թիվ՝ 6)

- 1-ին դաս (գերազանց), 0%
- 2-րդ դաս (լավ)
- 3-րդ դաս (միջակ)
- 4-րդ դաս (անբավարար), 0%
- 5-րդ դաս (վատ)

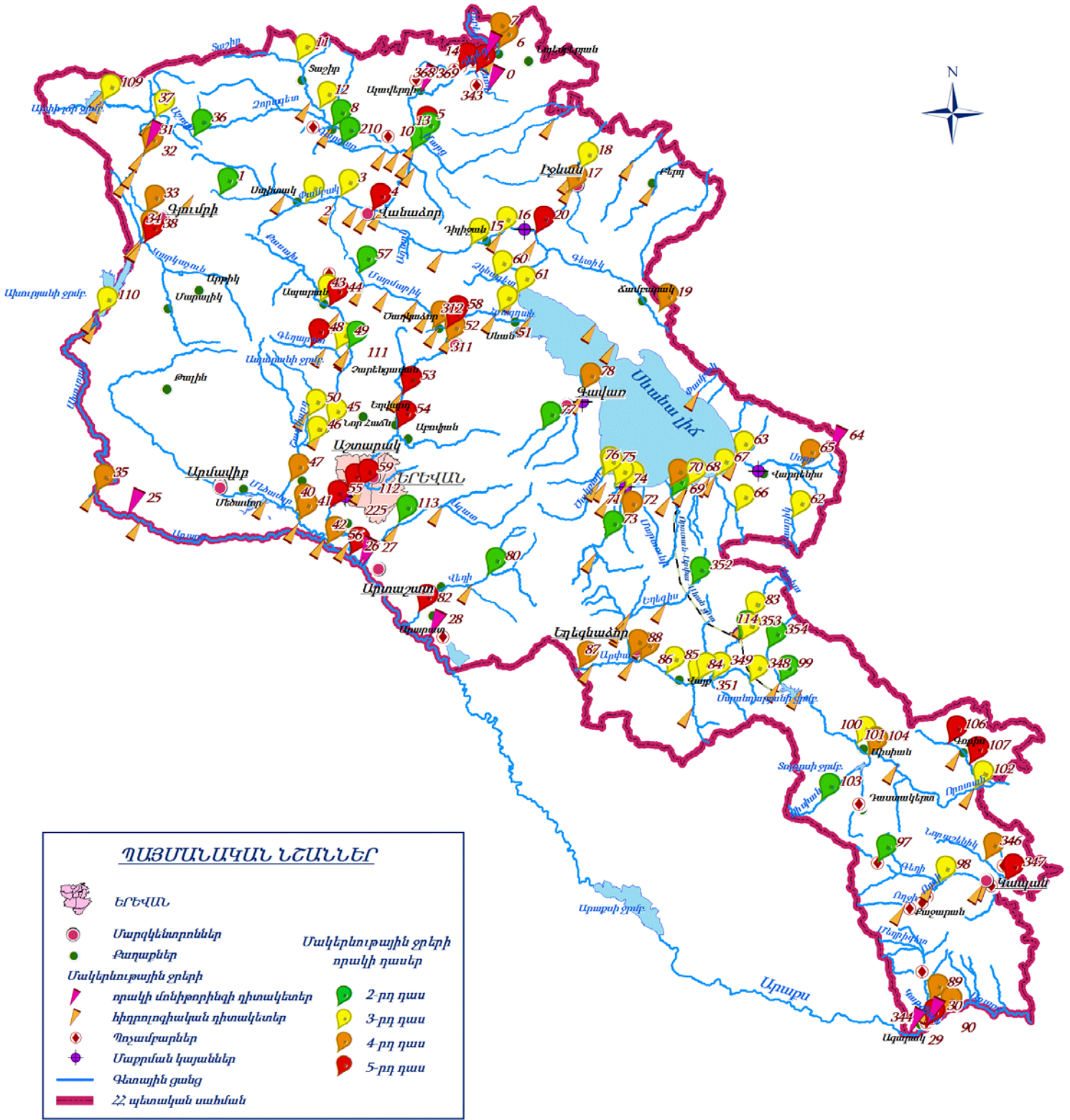
Փճապատկեր 3. Գետերի և ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը

ՀՀ գետերի ջրի որակը 2021 թվականին

Գծապատկեր 4. Գետերի ջրի որակի նկարագիրն ըստ ՋԿՏ-ների 2021 թվական

ՀՀ մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

0 10 20 40 60 80 km

Աղյուսակ 1. ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
1	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև
2	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև
3	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	1 կմ ք. Վանաձորից վերև
4	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև
5	Դերեղ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև
6	Դերեղ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Այրուսից վերև
7	Դերեղ	Հյուսիսային	Լոռի	Սահմանի մոտ
8	Չորագետ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև
10	Չորագետ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
11	Տաշիր	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև
12	Տաշիր	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
13	Մարցիգետ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
14	Ախթալա	Հյուսիսային	Լոռի	Ակունք
210	Գարգառ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև
342	Գարգառ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
345	Շնոդ	Հյուսիսային	Լոռի	Թեղուտ գյուղից վերև
343	Շնոդ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
15	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև
16	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև
17	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	2 կմ ք. Իջևանից վերև
18	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	2 կմ ք. Իջևանից ներքև
19	Գետիկ	Հյուսիսային	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև
20	Գետիկ	Հյուսիսային	Տավուշ	Գետաբերան
25	Արաքս	Ախուրյան	Արմավիր	0.9 կմ գյ. Հուշակերտից ներքև

<i>Դիտակետի համար</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Մարզ</i>	<i>Տեղադիրք</i>
26	Արաքս	Հրազդան	Արարատ	Հրազդան գետի թափ. կետից վերև
27	Արաքս	Արարատյան	Արարատ	Հրազդան գետի թափ. կետից ներքև
28	Արաքս	Արարատյան	Արարատ	0.5 կմ ք. Արարատից ներքև
29 (AMS-1)	Արաքս	Հյուսիսային	Սյունիք	2 կմ ք. Ագարակից հարավ
30 (AMS-2)	Արաքս	Հյուսիսային	Սյունիք	2.5 կմ ք. Ագարակից հարավ-արևելք
31	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	1 կմ գյ. Ամասիայից վերև
32	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև
33	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև
34	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	5 կմ ք. Գյումրիից ներքև
35	Ախուրյան	Ախուրյան	Արմավիր	0.5 կմ գյ. Բազարանից ներքև
36	Աշոցք	Ախուրյան	Շիրակ	0.5 կմ գյ. Մուսայելյանից վերև
37	Աշոցք	Ախուրյան	Շիրակ	Գետաբերան
38	Կարկաչուն	Ախուրյան	Շիրակ	Գետաբերան
40	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ
41	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք
42	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև
43	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև
44	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև
45	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	1 կմ ք. Աշտարակից վերև
46	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև
47	Քասախ	Հրազդան	Արմավիր	Գետաբերան
48	Գեղարոտ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ գյ. Արագածից վերև
49	Գեղարոտ	Հրազդան	Արագածոտն	Գետաբերան
50	Շաղվարդ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև
51	Հրազդան	Հրազդան	Գեղարքունիք	գյ. Գեղամավանի մոտ

<i>Դիտակետի համար</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Մարզ</i>	<i>Տեղադիրք</i>
52	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև
53	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև
54	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից վերև
55	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ
56	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	Գետաբերան
225	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	գյ. Գեղանիստի մոտ
59	Գետառ	Հրազդան	Երևան	Գետաբերան
57	Մարմարիկ	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Հանքավանից վերև
58	Մարմարիկ	Հրազդան	Կոտայք	Գետաբերան
311	Տանձաղբյուր	Հրազդան	Կոտայք	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև
312	Տանձաղբյուր	Հրազդան	Կոտայք	Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև
60	Չկնազետ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև
61	Չկնազետ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
62	Մասրիկ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև
63	Մասրիկ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
64	Սոթք	Սևան	Գեղարքունիք	6 կմ գյ. Սոթքից վերև
65	Սոթք	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
66	Կարճաղբյուր	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Ախարաձորից վերև
67	Կարճաղբյուր	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
69	Վարդենիս	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև
70	Վարդենիս	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
71	Մարտունի	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Գեղհովիտից վերև
72	Մարտունի	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
73	Արգիճի	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև
74	Արգիճի	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան

<i>Դիտակետի համար</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Մարզ</i>	<i>Տեղադիրք</i>
75	Ծակքար	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
76	Շողվազ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
77	Գավառագետ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև
78	Գավառագետ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
80	Վեղի	Արարատյան	Արարատ	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև
82	Վեղի	Արարատյան	Արարատ	6 կմ ք. Արարատից ներքև
83	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև
84	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Վայքից վերև
85	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Վայքից ներքև
86	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև
87	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև
348	Դարբ	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ակունք
349	Դարբ	Արարատյան	Վայոց ձոր	Գետաբերան
350	Հերիեր	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ակունք
351	Հերիեր	Արարատյան	Վայոց ձոր	Գետաբերան
352	Եղեգիս	Արարատյան	Վայոց ձոր	գյ. Գետիկվանքից վերև
88	Եղեգիս	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև
68	Արփա-Սևան ջրատար	Սևան	Գեղարքունիք	0.7 կմ գյ. Ծովինարից հարավ-արևելք
89	Մեղրիգետ	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև
90	Մեղրիգետ	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
344	Կարճևան	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
91	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև
92	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև
93	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	0.8 կմ ք. Կապանից վերև
94	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
97	Գեղի	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Աջաբաջից վերև
98	Գեղի	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
99	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև
100	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	3 կմ ք. Միսիանից վերև
101	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	6 կմ ք. Միսիանից ներքև
102	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև
353	Որոտան-Արփա ջրատար	Հարավային	Սյունիք	Ջրատարի ելքից
103	Միսիան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Արևիսից վերև
104	Միսիան	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
106	Գորիսգետ	Հարավային	Սյունիք	5 կմ ք. Գորիսից վերև
107	Գորիսգետ	Հարավային	Սյունիք	1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև
109	Արփի լճի ջրամբար	Ախուրյան	Շիրակ	Ամբարտակի մոտ
110	Ախուրյանի ջրամբար	Ախուրյան	Շիրակ	Ամբարտակի մոտ
111	Ապարանի ջրամբար	Հրազդան	Արագածոտն	Ամբարտակի մոտ
112	Երևանյան լիճ	Հրազդան	Երևան	Ամբարտակի մոտ
113	Ազատի ջրամբար	Արարատյան	Արարատ	Ամբարտակի մոտ
114	Կեստուտի ջրամբար	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ամբարտակի մոտ
115-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծափաթաղ-ափամերձ
115'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծափաթաղ-կենտրոնական
116-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Փամբակ-ափամերձ
116'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Փամբակ-կենտրոնական
117-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արեգունի -ափամերձ
117'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արեգունի-կենտրոնական
118-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գիլի-ափամերձ
118'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գիլի-կենտրոնական

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
119-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արփա -ափամերձ
119'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արփա-կենտրոնական
120-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովինար-ափամերձ
120'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովինար-կենտրոնական
121-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մարտունի-ափամերձ
121'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մարտունի-կենտրոնական
122-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	24-րդ կայան-կենտրոնական
123-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Կարմիր գյուղ-ափամերձ
123'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Կարմիր գյուղ-կենտրոնական
124-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Նորատուս-ափամերձ
124'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Նորատուս-կենտրոնական
125-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գավառագետ-ափամերձ
125'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գավառագետ-կենտրոնական
126-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Այրիվանք-ափամերձ
126'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Այրիվանք-կենտրոնական
127-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մոդելային-ափամերձ
127'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մոդելային-կենտրոնական
128-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Լճաշեն-ափամերձ
128'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Լճաշեն-կենտրոնական
129-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովագյուղ-ափամերձ
129'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովագյուղ-կենտրոնական
130-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գյունեյ-ափամերձ
130'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գյունեյ-կենտրոնական
131-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Շորժա-ափամերձ
131'-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Շորժա-կենտրոնական

Աղյուսակ 2. Գետերի ջրի որակը 2021 թվականին

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև (1)	-	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Մպիտակից ներքև (2)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
		1 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	ԹԿՊՏ, նիտրատ իոն, մոլիբդեն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ԿՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարց գետի թափման կետից ներքև (5)	Մանգան, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն	5-րդ	
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Պղինձ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
			Սահմանի մոտ (7)	Պղինձ, ԿՆ	
	Մոլիբդեն	4-րդ	4-րդ		
	Չորագետ	0.5 կմ ք. Մտեփանավանից վերև (8)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (10)	-	2-րդ	2-րդ
	Տաշիր	0.5 կմ գյ. Միխայելովկայից վերև (11)	Մանգան, երկաթ, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև (12)	Երկաթ, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
	Մարց գետ	Գետաբերան (13)	-	2-րդ	2-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, կալցիում, մագնեզիում	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
			Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ	
	Գարգառ	Ակունք (210)	-	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս		
Հյուսիսային	Գարգառ	Գետաբերան (342)	Մոլիբդեն	3-րդ	4-րդ		
			ԿՆ	4-րդ			
	Շնոդ	Գետաբերան (343)	2.5 կմ Թեղուտ գյուղից վերև (345)	Մոլիբդեն	4-րդ	4-րդ	
				Ամոնիում իոն, պղինձ, կալցիում	3-րդ		
				Սուլֆատ իոն, ԿՆ	4-րդ		
				Մոլիբդեն	5-րդ		
	Աղստև	Գետաբերան (343)	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ	
				0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	Երկաթ, բարիում, ԿՆ		3-րդ
				2 կմ ք. Իջևանից վերև (17)	Մանգան, բարիում		3-րդ
					Երկաթ, ԿՆ		4-րդ
	2 կմ ք. Իջևանից ներքև (18)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, ԿՆ	3-րդ	3-րդ			
	Գետիկ	Գետաբերան (20)	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև (19)	Մանգան, կոբալտ, բարիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ	
				Երկաթ, ԿՆ	4-րդ		
		Գետաբերան (20)	Գետաբերան (20)	Երկաթ	3-րդ	5-րդ	
				Բարիում	4-րդ		
				ԿՆ	5-րդ		
Ախուրյան	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	Ֆոսֆատ իոն, արսեն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, երկաթ	4-րդ			
		0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Գյումրիից վերև (33)	Ամոնիում իոն, արսեն, մոլիբդեն, ԿՆ	3-րդ	4-րդ	
				Երկաթ	4-րդ		
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Գյումրիից ներքև (34)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ	
				Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, երկաթ, ԿՆ	4-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Ախուրյան	0.5 կմ գյ. Բագարանից ներքև (35)	Արսեն, մոլիբդեն, մանգան	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	
	Աշոցք	0.5 կմ գյ. Մուսայելյանից վերև (36)	-	2-րդ	2-րդ
			Գետաբերան (37)	Արսեն, բոր	3-րդ
	Կարկաշուն	Գետաբերան (38)	Երկաթ, կալցիում, նատրիում, բոր, ԸԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, սուլֆատ իոն, ԿՆ	4-րդ	
			ԹԿՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, արսեն, երկաթ, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, մանգան	4-րդ	
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, արսեն, մանգան, երկաթ, բոր	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, արսեն, բոր	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Քասախի	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Երկայթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Երկայթ, ԸԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, երկայթ	3-րդ	3-րդ
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Գետաբերան (47)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, երկայթ, նատրիում, ԸԱԱ	3-րդ	4-րդ	
		Նիտրատ իոն	4-րդ		
	Գեղարոտ	0.5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Նիտրիտ իոն, նիկել, երկայթ	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, ցինկ, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ	5-րդ	
	Գետաբերան (49)	Ամոնիում իոն, մանգան, երկայթ	3-րդ	3-րդ	
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկայթ	3-րդ	3-րդ
	Հրազդան	գյ. Գեղամավանի մոտ (51*)	ԹՔՊ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	Վանադիում*	4-րդ	4-րդ
		0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	Արսեն	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում*	5-րդ	
	0.5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից վերև (54)	Վանադիում*	5-րդ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդան	Հրազդան	9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Նիտրիտ իոն, երկաթ, նատրիում, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹԿՊ, ԹՔՊ, մանգան, կոբալտ, ԿՆ	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		
		Գետաբերան (56)	Լուծված թթվածին, նիտրատ իոն, կոբալտ, կալցիում, նատրիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
				Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն		4-րդ
				Ամոնիում իոն, վանադիում*		5-րդ
		Գյ. Գեղանիստ (225)	Մանգան, կոբալտ, նատրիում, Նիտրիտ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ	
				4-րդ		
				5-րդ		
	Գետատ	Գետաբերան (59)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, կոբալտ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդան	Մարմարիկ	0.5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (58)	Ամոնիում իոն, վանադիում, երկաթ, բարիում, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Մանգան	5-րդ		
	Ծաղկաձոր (Տանձաղբյուր)	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	Վանադիում, երկաթ, բարիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ	
			Մանգան	4-րդ		
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԹԿՊ5, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, կոբալտ, երկաթ, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, բարիում, ԸՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, մանգան	5-րդ		
		Սևան	Ձկնագետ	0.5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև (60)	Մոլիբդեն, մանգան	3-րդ
	Գետաբերան (61)			Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
Մասրիկ	0.5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև (62)		Երկաթ, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ	
	Գետաբերան (63)		Ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, երկաթ, ալյումին, ծարիր, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևան	Սոթք	Գետաբերան (65)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, վանադիում, բարիում, ծարիր, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
	Կարճաղբյուր	0.5 կմ գյ. Ախպրա-ձորից վերև (66)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (67)	Մոլիբդեն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Վարդենիս	0.5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև (69)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (70)	Կոբալտ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
	Մարտունի	0.5 կմ գյ. Գեղհովիտից վերև (71)	Բարիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	
		Գետաբերան (72)	Ֆոսֆատ իոն, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
	Արգիճի	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև (73)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (74)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևան	Շողվազ	Գետաբերան (76)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն	3-րդ	3-րդ
	Գավառագետ	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև (77)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (78)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, ԸԱԱ, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
	Արփա-Սևան ջրատար	0.7 կմ գյ. Ծովինարից հարավ-արևելք (68)	Արսեն, մոլիբդեն, մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ
Արարատյան	Վեղի	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև (80)	-	2-րդ	2-րդ
		6 կմ ք. Արարատից ներքև (82)*	Ամոնիում իոն, մանգան, կոբալտ, ալյումին	4-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ԿՆ	5-րդ	
	Արփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, ծարիր	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Երկաթ, բարիում	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	Երկաթ, բարիում	3-րդ	4-րդ
	Մոլիբդեն		4-րդ		
	Դարբ	Ակունք (348)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս		
Արարատյան	Դարբ	Գետաբերան (349)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, ծարիր	3-րդ	3-րդ		
	Հերհեր	Գետաբերան (351)	Մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	3-րդ		
	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	գյ. Գետիկվանքից վերև (352)	-	2-րդ	2-րդ	
			Երկաթ, բարիում	3-րդ	4-րդ		
			Մոլիբդեն	4-րդ			
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Նիտրիտ իոն, արսեն, երկաթ, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ		
			Մանգան, կոբալտ, կալիում, բոր, ալյումին, ծարիր, ՀԱԱ	4-րդ			
			ԹԿՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, մոլիբդեն, վանադիում, նատրիում, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ			
	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Գետաբերան (90)	Մոլիբդեն, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ	
				Մանգան	4-րդ		
		Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գյ. Աճանանից վերև (346)	Ամոնիում իոն, մանգան, կոբալտ, երկաթ	Ամոնիում իոն, արսեն, երկաթ, քլորիդ իոն, կոբալտ, երկաթ, կալիում	3-րդ	4-րդ
					Մոլիբդեն, մանգան, ալյումին	4-րդ	
	Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գյ. Աճանանից վերև (346)	Աճանանից վերև (346)	Ամոնիում իոն, մանգան, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	4-րդ	
				Ալյումին, վանադիում	4-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային		Գետաբերան (347)	Ամոնիում իոն, կադմիում, նատրիում, ծարիր, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ, ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ, կալցիում, ալյումին	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Գեղի	0.5 կմ գյ. Աջաբաջից վերև (97)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (98)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
	Որոտան	Վերին հոսանք (354)	-	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	-	2-րդ	2-րդ
		3 կմ ք. Միսիանից վերև (100)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Որոտան	6 կմ ք. Միսիանից ներքև (101)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, մոլիբդեն, վանադիում, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև (102)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, բարիում	3-րդ	3-րդ
	Որատան-Արփա ջրատար	Ջրատարի ելքից (353)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
	Միսիան	0.5 կմ գյ. Արնիսից վերև (103)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (104)	Վանադիում, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն, մանգան	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	Տոսֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Բարիում, բերիլիում, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, երկաթ, ԿՆ	5-րդ	
		1.5 կմ Գորիսից ներքև (107)	Մոլիբդեն, կոբալտ, երկաթ, կալցիում, բարիում, ալյումին, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	

2-րդ դաս «լավ» որակ, 3-րդ դաս «միջակ» որակ, 4-րդ դաս «անբավարար» որակ, 5-րդ դաս «վատ» որակ

*-Հրազդան գետի 52, 53, 54, 56, 225 դիտակետերում ջրի որակի «անբավարար» և «վատ» դասերը պայմանավորված են վանաղիումով և կալիումով, որոնց պարունակությունը նշված գետում ֆոնային է:

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Փամբակ գետի ջրի որակը Խնկոյան գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Սպիտակ քաղաքից ներքև և Վանաձոր քաղաքից վերև հատվածներում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)։ Սպիտակ քաղաքից ներքև հատվածում՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով և ընդհանուր անօրգանական ազոտով, Վանաձոր քաղաքից վերև՝ ամոնիում, նիտրատ իոններով և կախութային չոր նյութերով։ Վանաձոր քաղաքից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով։

Դեբեդ գետի ջրի որակը Մարց գետի թափման կետից ներքև գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով։ Այրում քաղաքից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով։

Չորագետ գետի ջրի որակը Ստեփանավան քաղաքից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս)։

Տաշիր գետի ջրի որակը Միխայելովկա գյուղից վերև և Սարատովկա գյուղից ներքև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)։ Միխայելովկա գյուղից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, երկաթով, ալյումինով և կախութային չոր նյութերով, իսկ Սարատովկա գյուղից ներքև՝ երկաթով, ալյումինով և կախութային չոր նյութերով։

Մարց գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս)։

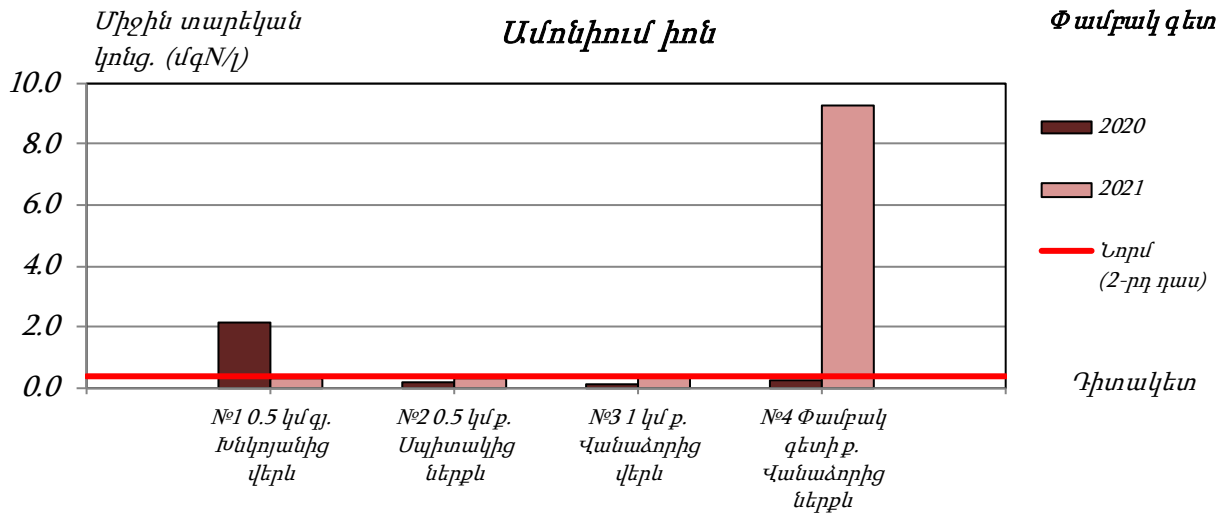
Ախթալա գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ցինկով, պղնձով, կադմիումով, մանգանով, կոբալտով, սուլֆատ իոնով և կախութային չոր նյութերով։

Գարգառ գետի ջրի որակը ակունքում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված կախութային չոր նյութերով։

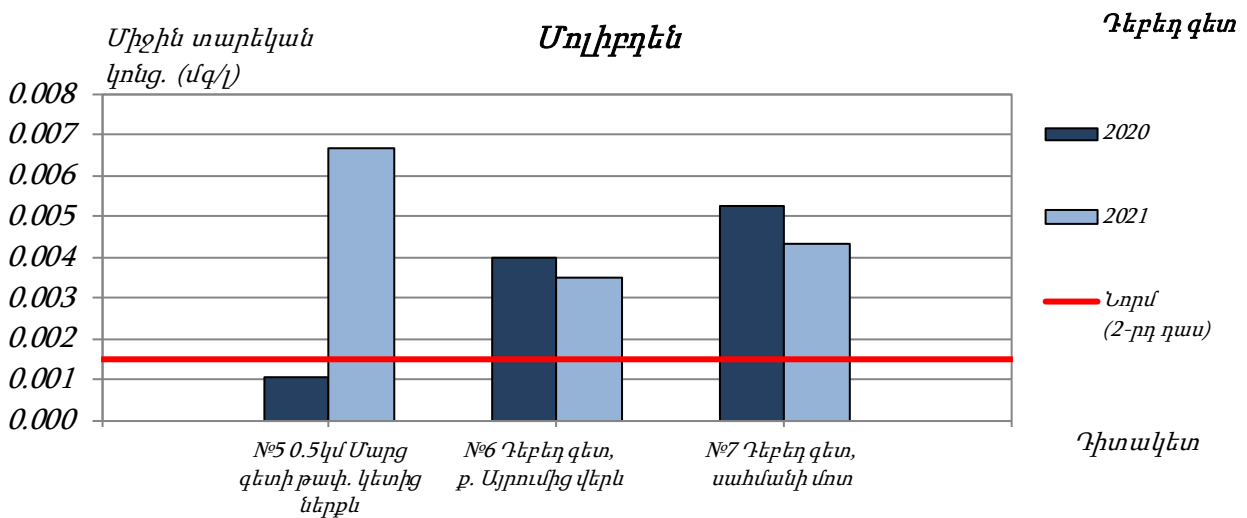
Շնող գետի ջրի որակը Թեղուտ գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով։

Աղստև գետի ջրի որակը Դիլիջան քաղաքից վերև և ներքև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)։ Դիլիջան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով, Դիլիջան քաղաքից ներքև՝ նաև բարիումով։ Իջևան քաղաքից վերև ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով։ Իջևան քաղաքից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ, ֆոսֆատ իոններով, երկաթով, բարիումով և կախութային չոր նյութերով։

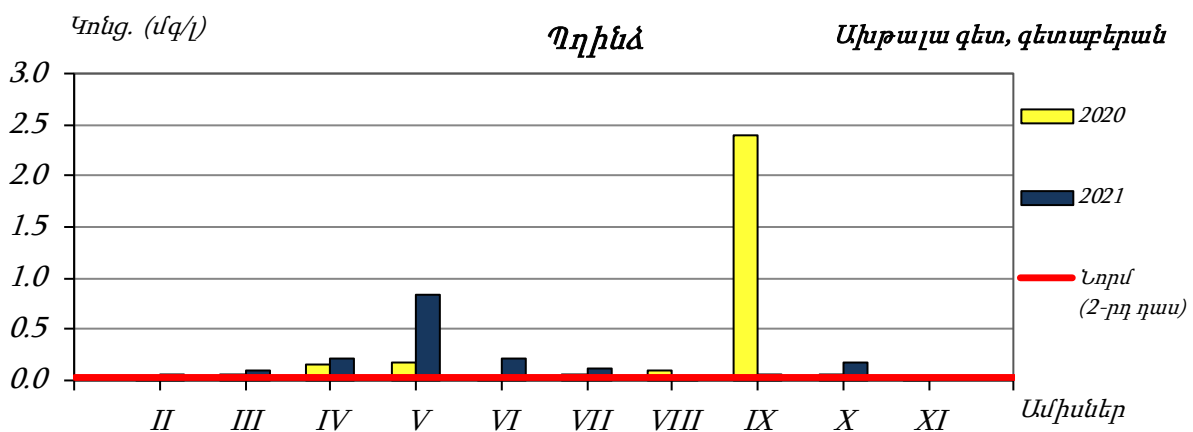
Գետիկ գետի ջրի որակը Վահան գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով։ Գետաբերանի հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված կախութային չոր նյութերով։

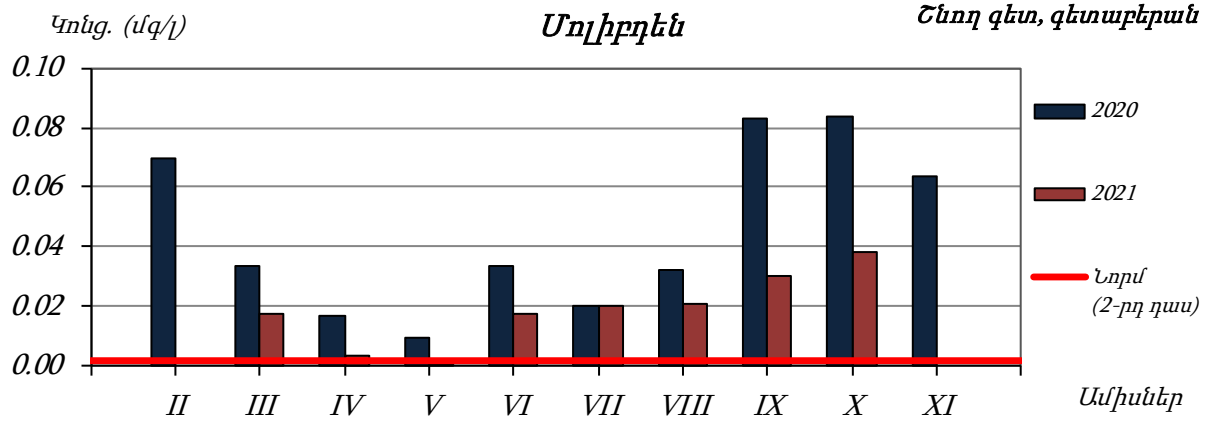
Գծապատկեր 5. Փամբակ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

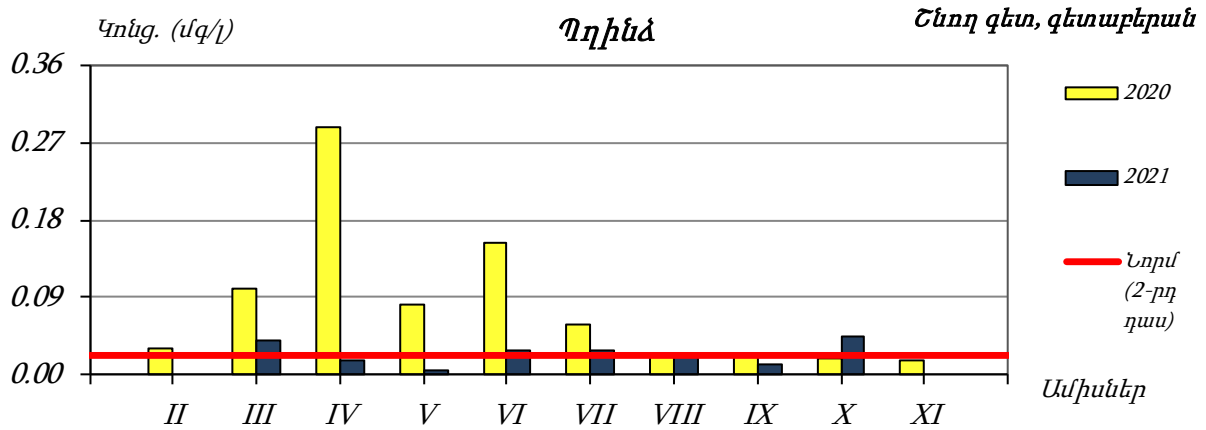
Գծապատկեր 6. Դեբեդ գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 7. Ախթալա գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

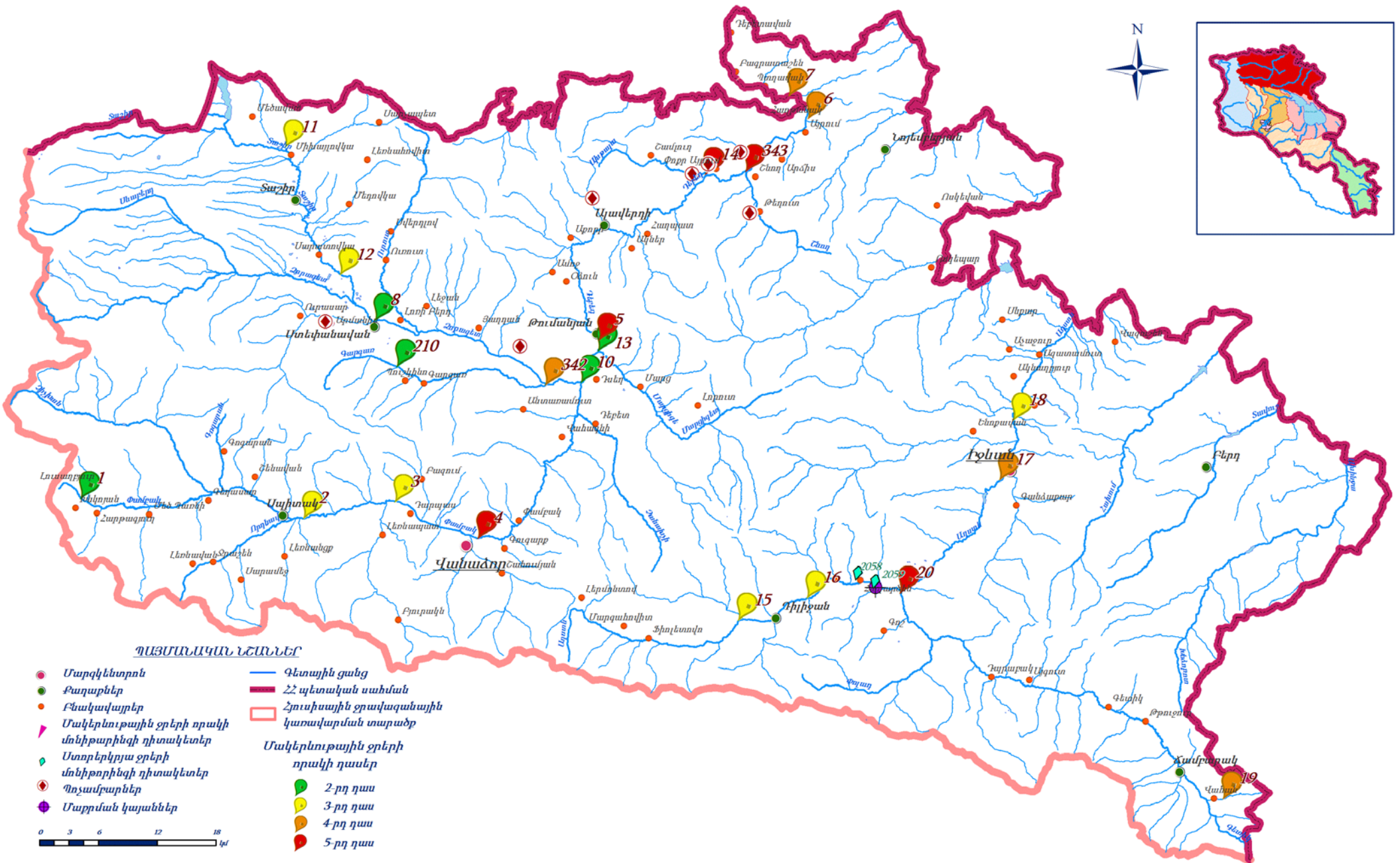

Գծապատկեր 8. Շնող գետում սոլիբրենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 9. Շնող գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

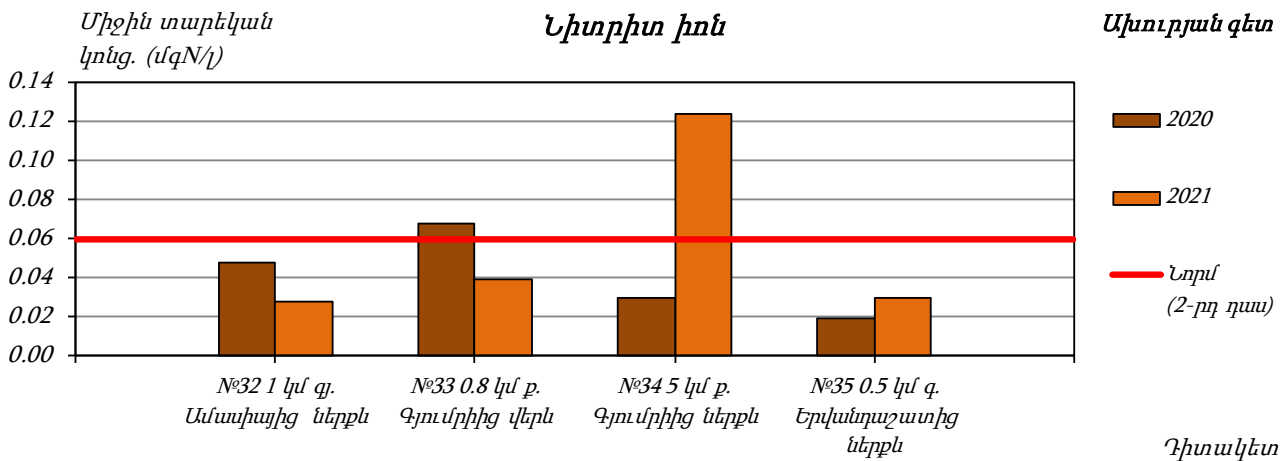
Ախտության ջրավազանային կառավարման տարածք

Ախտության գետի ջրի որակը Ամասիա գյուղից ներքև, Գյումրի քաղաքից վերև, Գյումրի քաղաքից ներքև և Բագարան գյուղից ներքև հատվածներում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս). Ամասիա գյուղից ներքև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և երկաթով, Գյումրի քաղաքից վերև՝ երկաթով, Գյումրի քաղաքից ներքև՝ ամոնիում, նիտրիտ իոններով, երկաթով և կախութային չոր նյութերով, Բագարան գյուղից ներքև՝ երկաթով և կախութային չոր նյութերով:

Աշոցք գետի ջրի որակը Մուսայելյան գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով և բորով:

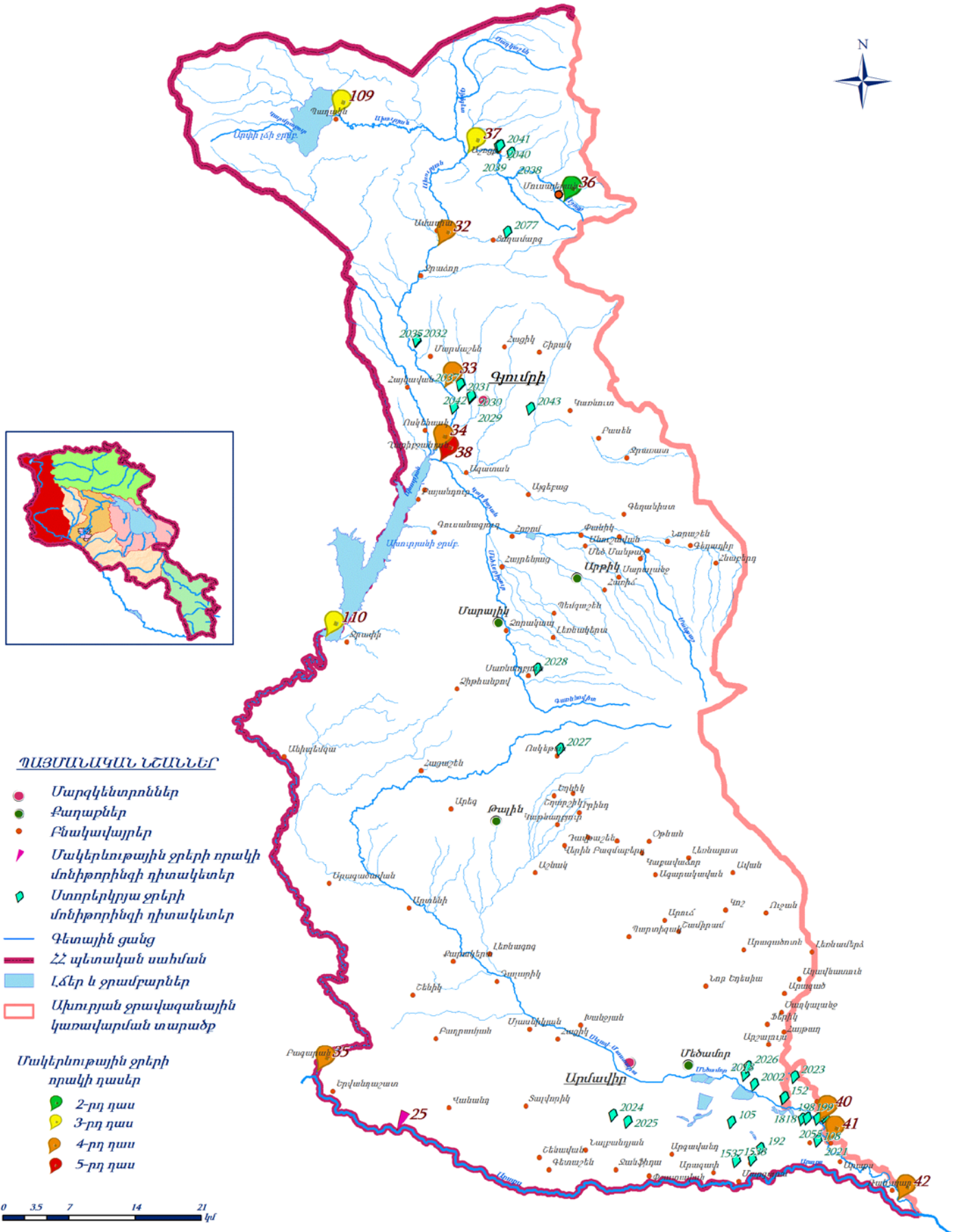
Կարկաչուն գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված թթվածնի հնգօրյա կենսաբանական պահանջով, թթվածնի քիմիական պահանջով, ֆոսֆատ իոնով, մանգանով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ, Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք և Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածներում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս). Վաղարշապատ քաղաքից հարավ՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և մանգանով, Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք՝ ամոնիում իոնով և նիտրիտ իոնով, Ռանչպար գյուղից ներքև՝ մանգանով:

Գծապատկեր 10. Ախտության գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

Հրագրան ջրավազանային կառավարման տարածք

Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև, Աշտարակ քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)։ Ապարան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված երկաթով, Աշտարակ քաղաքից վերև՝ ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով, վանադիումով և երկաթով, Աշտարակ քաղաքից ներքև՝ ֆոսֆատ իոնով և վանադիումով։ Ապարան քաղաքից ներքև հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով։ Գետաբերանի հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով։

Գեղարոտ գետի ջրի որակը Արագած գյուղից վերև գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով և կոբալտով, գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, մանգանով և երկաթով։

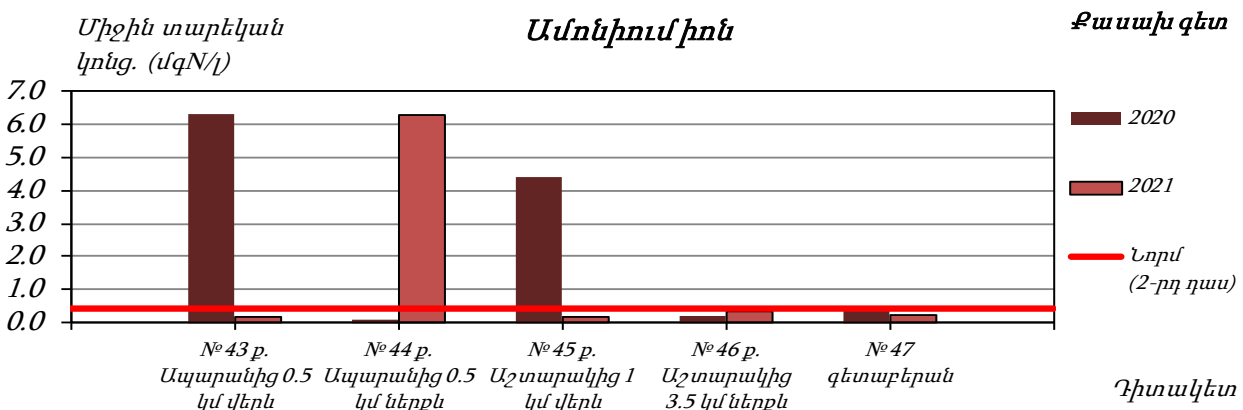
Շաղվարդ գետի ջրի որակը Փարպի գյուղից ներքև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և երկաթով։

Հրագրան գետի ջրի որակը Գեղամավան գյուղի մոտ գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված թթվածնի քիմիական պահանջով և այլումինով։ Քաղսի գյուղից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված վանադիումով։ Արգել գյուղից ներքև, Արգնի ՀԷԿ-ից վերև, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)։ Արգել գյուղից ներքև և Արգնի ՀԷԿ-ից վերև պայմանավորված վանադիումով, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ հատվածում՝ ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով, գետաբերանում՝ ամոնիում իոնով և վանադիումով, Գեղանիստ գյուղի մոտ՝ ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով և վանադիումով։

Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով։

Մարմարիկ գետի ջրի որակը Հանքավան գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով։

Ծաղկաձոր գետի ջրի որակը Ծաղկաձոր քաղաքից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված՝ ամոնիում իոնով և մանգանով։

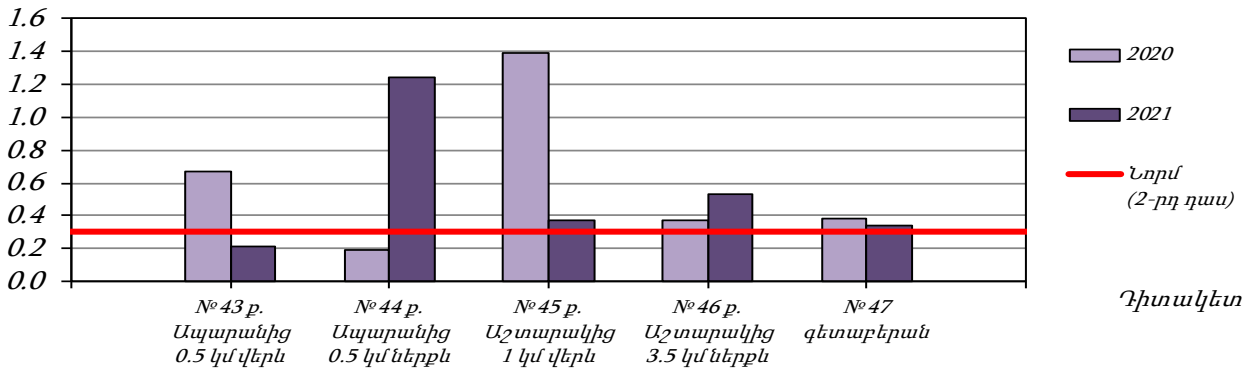

Գծապատկեր 11. Քասախ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/լ)

Ֆոսֆատ իոն

Քասախի գետ

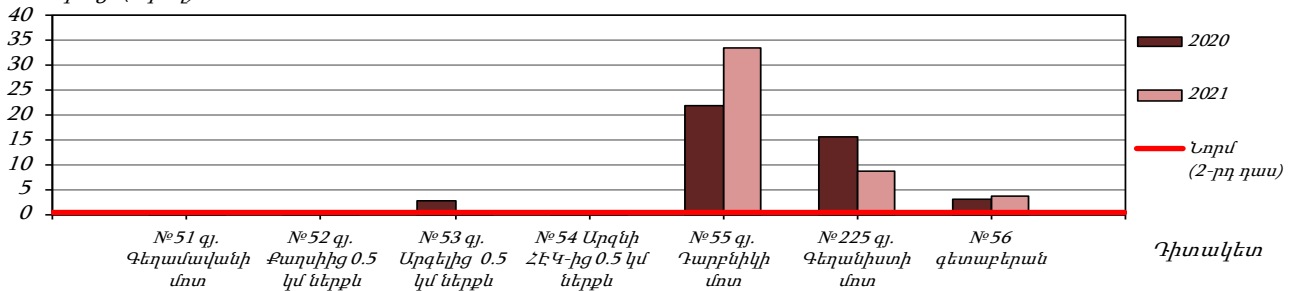

Գծապատկեր 12. Քասախի գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Միջին տարեկան կոնց. (մգN/լ)

Ամոնիում իոն

Հրազդան գետ

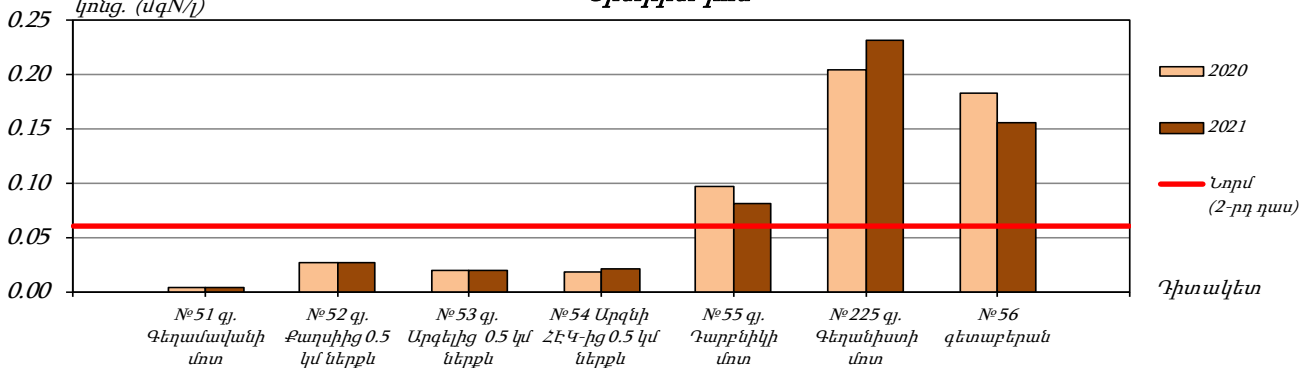

Գծապատկեր 13. Հրազդան գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

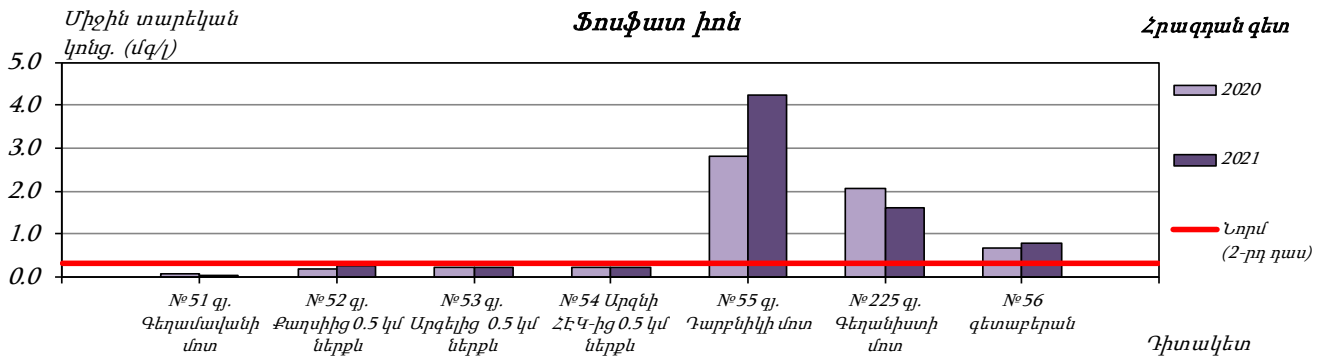
Միջին տարեկան կոնց. (մգN/լ)

Նիտրիտ իոն

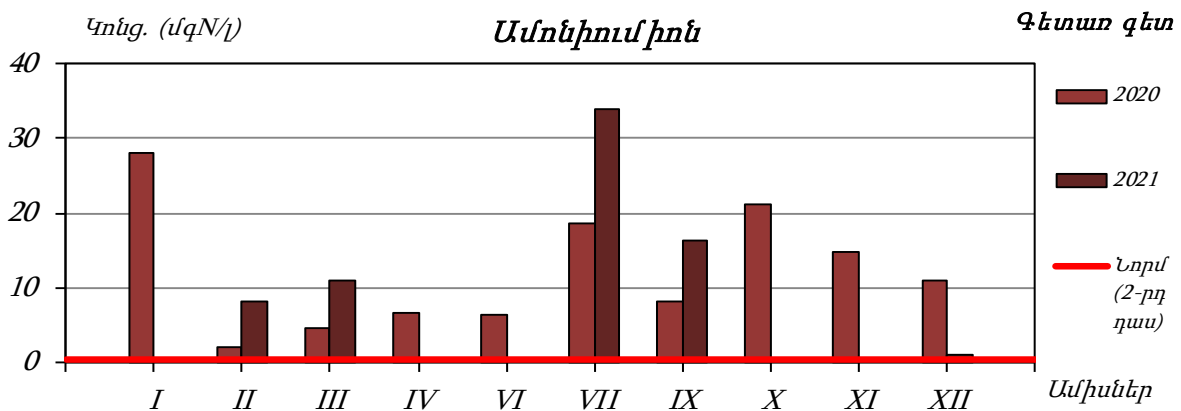
Հրազդան գետ

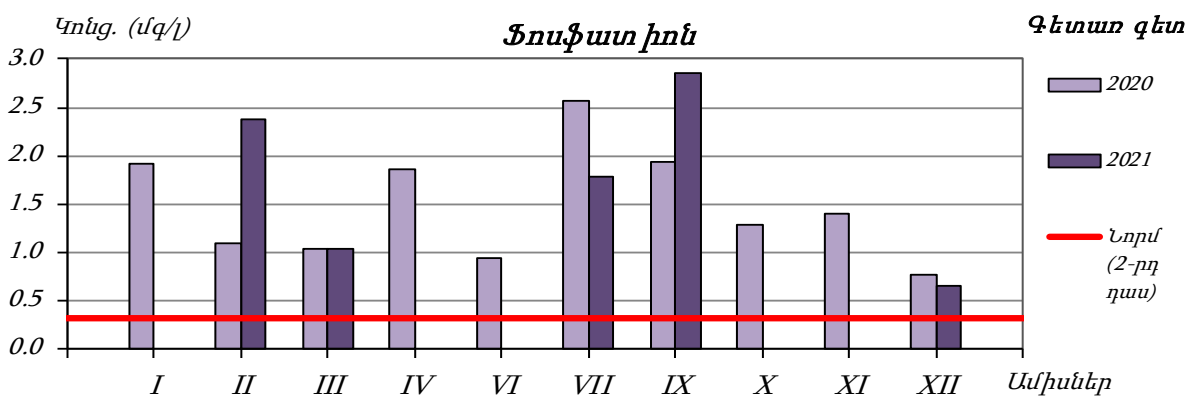
Գծապատկեր 14. Հրազդան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 15. Հրազդան գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

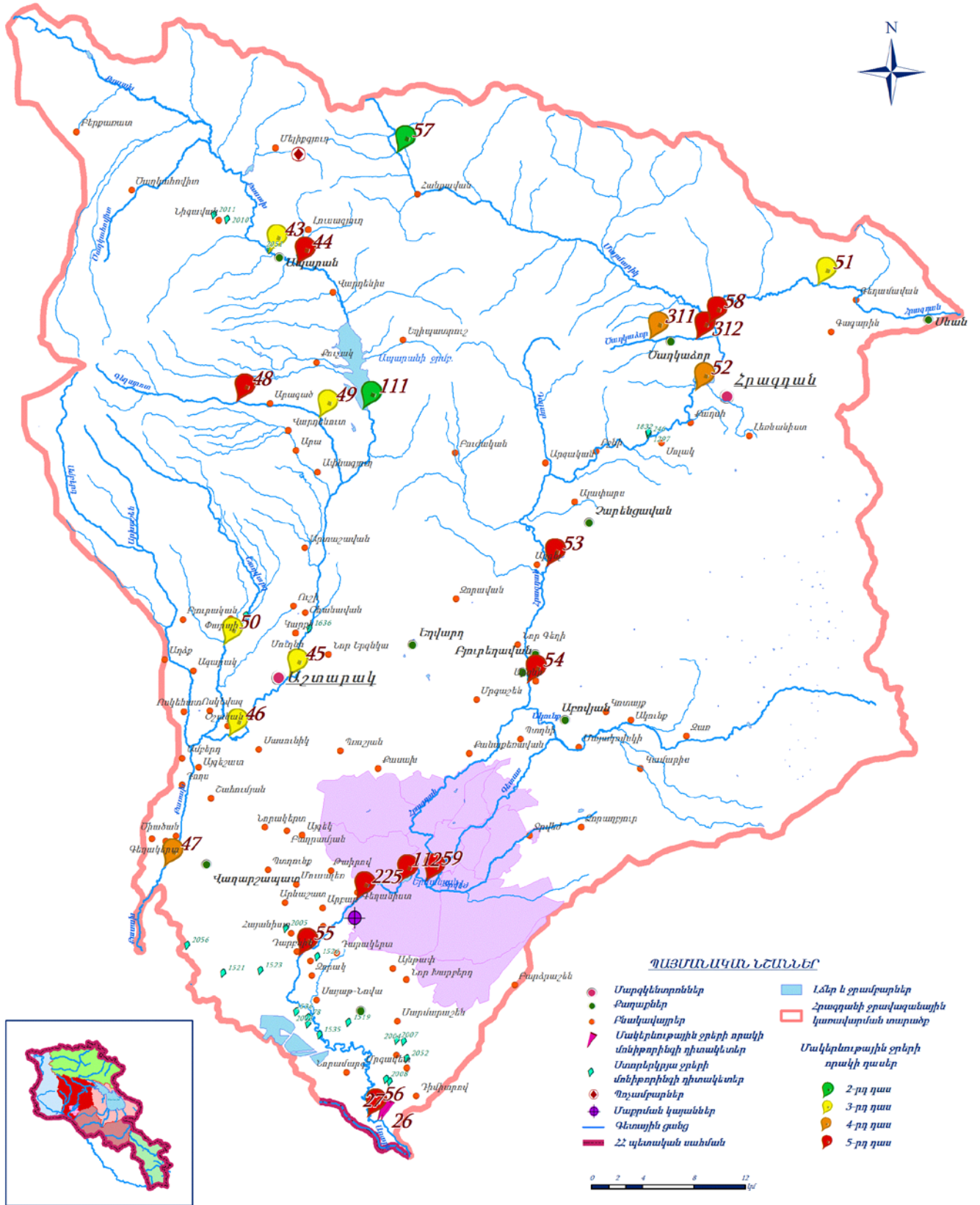

Գծապատկեր 16. Գետառ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 17. Գետառ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

Սևան ջրավազանային կառավարման տարածք

Ձկնագետ գետի ջրի որակը Սեմյոնովկա գյուղից վերև և գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Սեմյոնովկա գյուղից վերև՝ պայմանավորված մոլիբդենով և մանգանով, իսկ գետաբերանում նաև կոբալտով, երկաթով և ալյումինով:

Մասրիկ գետի ջրի որակը Վերին Շորժա գյուղից վերև և գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Վերին Շորժա գյուղից վերև՝ պայմանավորված երկաթով, ալյումինով և կախության չոր նյութերով, գետաբերանում պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մանգանով, վանադիումով, երկաթով, ալյումինով, ծարիրով, ընդհանուր ֆոսֆորով և սուլֆատ իոնով:

Սոթք գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և ալյումինով:

Կարճաղբյուր գետի ջրի որակը Ախպրաձոր գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Ախպրաձոր գյուղից վերև՝ պայմանավորված մոլիբդենով, իսկ գետաբերանում՝ նաև վանադիումով:

Վարդենիս գետի ջրի որակը Վարդենիկ գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով:

Մարտունի գետի ջրի որակը Գեղհովիտ գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, բարիումով, կալիումով, ընդհանուր ֆոսֆորով և սուլֆատ իոնով:

Արգիճի գետի ջրի որակը Լեռնահովիտ գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Ծակքար գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով և վանադիումով:

Շողվազ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով, վանադիումով, նատրիումով, ընդհանուր ֆոսֆորով և քլորիդ իոնով:

Գավառագետ գետի ջրի որակը Ծաղկաշեն գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով, նատրիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Արփա-Սևան ջրատարի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով, մոլիբդենով, մանգանով և երկաթով:

Սևանա լիճ

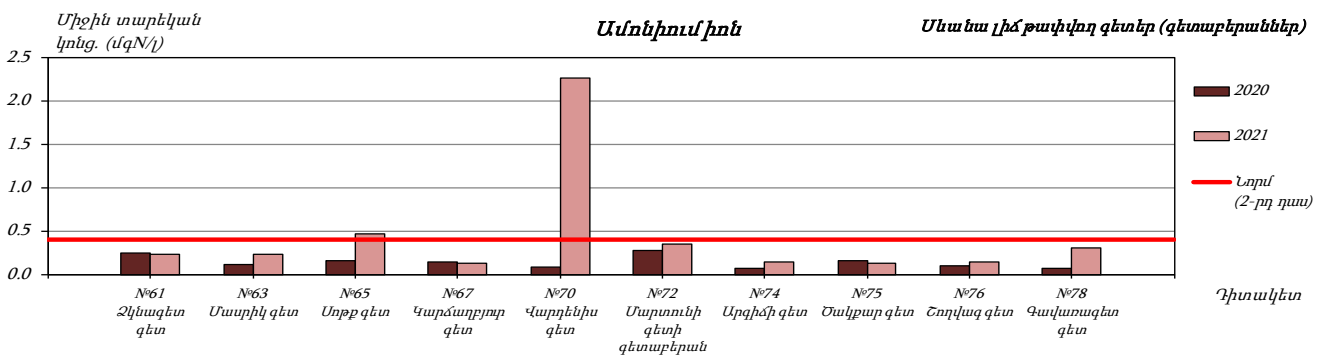
2021 թվականի հունիսին և հոկտեմբերին Սևանա լճի ջրի որակի ուսումնասիրության նպատակով ջրի նմուշառումն իրականացվել է 16 դիտակետում: Ջրի նմուշները վերցվել են ավիամերձ և կենտրոնական գոտիներից, ուղղաձիգ մակերևութային (մինչև 0.5 մ խորության), միջին և հատակամերձ շերտերից:

Գերմանիայի Շրջակա միջավայրի Հելմհոլցի կենտրոնի, ՀՀ ԳԱԱ Կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոնի, ՀՀ ԳԱԱ Էկոլոգանոսֆերային հետազոտությունների կենտրոն հետ համատեղ իրականացվող SEVAMOD2 հայ-գերմանական ծրագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր ամիս իրականացվել է ջրի որակի մոնիթորինգ լճի 2 դիտակետում ուղաձիգ տարբեր խորություններում՝ մակերևութից մինչև հատակամերձ ջրաշերտեր, հետազոտվել է ջրի 14-ական փորձանմուշ:

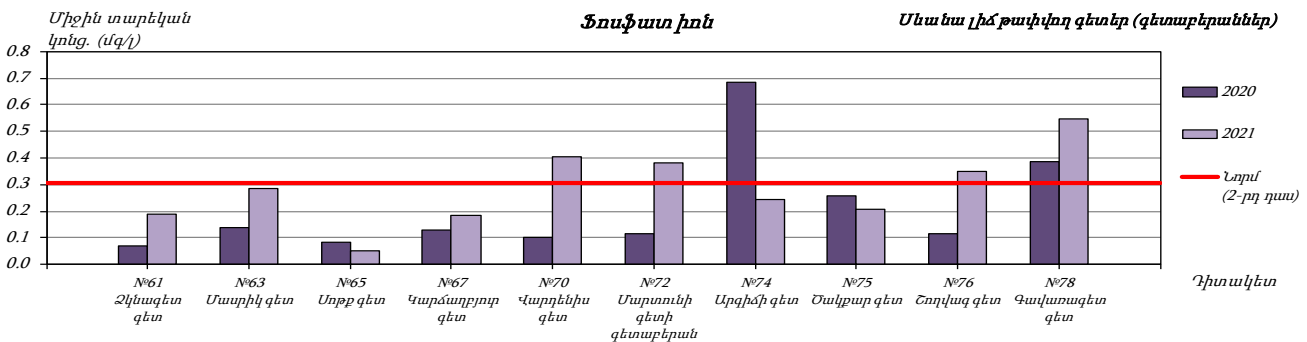
Մեծ Սևանի ջրի որակը 2021 թվականին հիմնականում գնահատվել է 4-րդ («անբավարար» որակ) կամ 5-րդ դաս («վատ» որակ), իսկ Փոքր Սևանինը՝ 3-րդից 5-րդ դաս («միջակ»-«վատ» որակ), երկու դեպքում էլ պայմանավորված հիմնականում կենսածին նյութերով:

Սևանա լճի աղտոտման հավանական պատճառ են հանդիսանում նաև կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերի, ինչպես նաև գյուղատնտեսական հոսքաջրերի՝ առանց պատշաճ մակարդակով մաքրվելու արտահոսքերը Սևանի ՋԿՏ-ի գետեր կամ անմիջապես Սևանա լիճ: Ամբողջապես չմաքրված կեղտաջրերը իրենց հետ գետեր, իսկ այնուհետև լիճ են տանում ազոտի և ֆոսֆորի զգալի քանակություն:

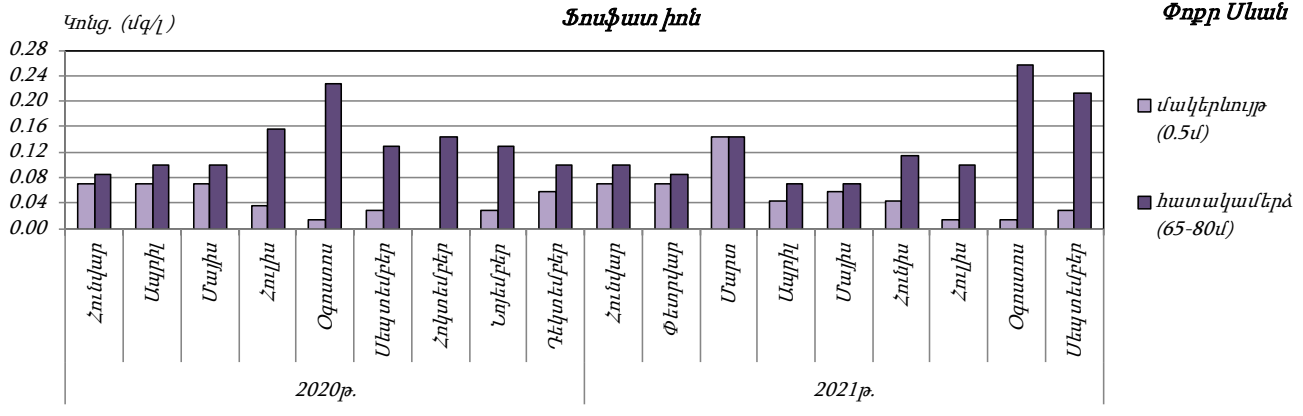
Սևանա լիճ թափվող գետերի գետաբերաններում ազոտի և ֆոսֆորի պարունակությունները ներկայացված են ստորև գրաֆիկական տեսքով.

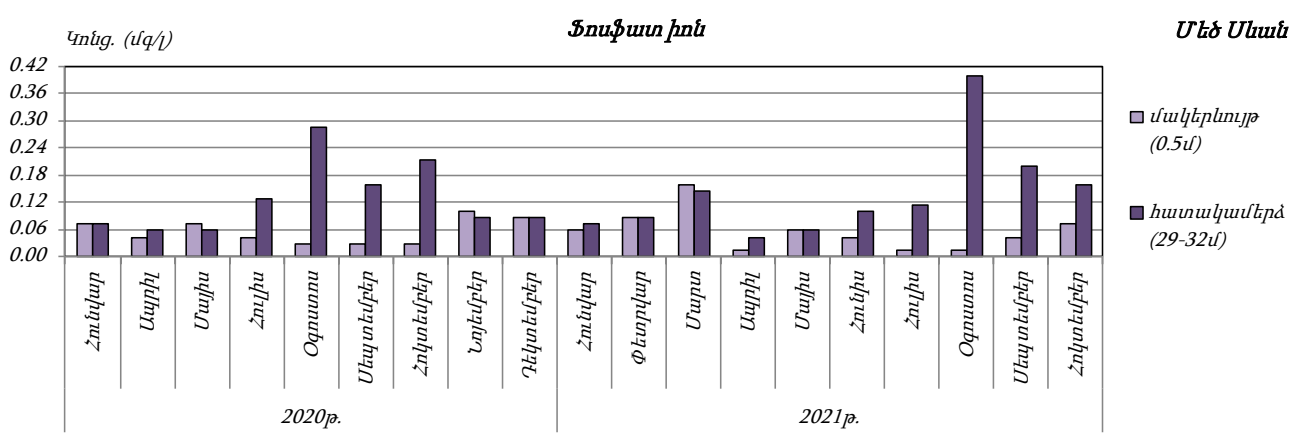
Գծապատկեր 18. Սևանա լիճ թափվող գետերում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

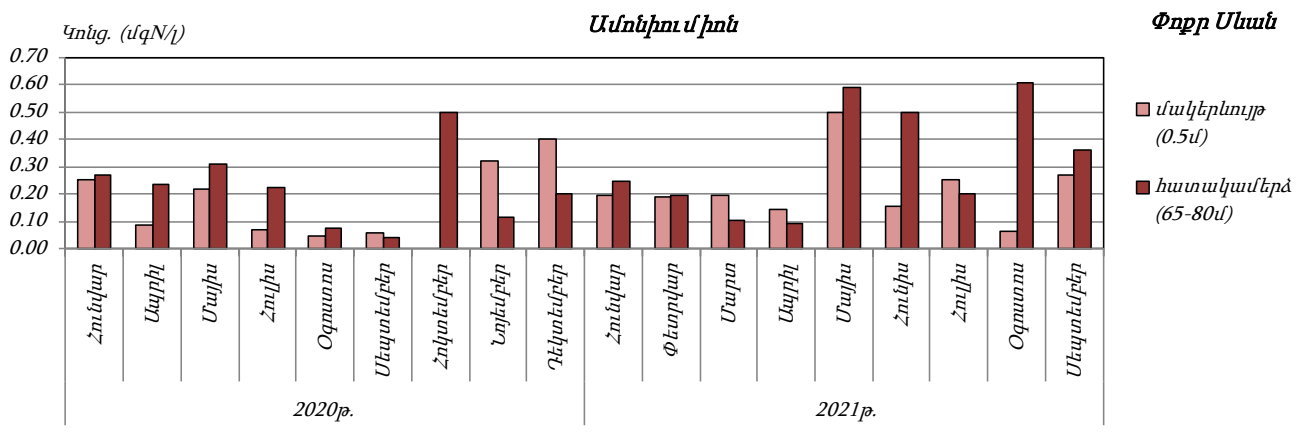
Գծապատկեր 19. Սևանա լիճ թափվող գետերում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

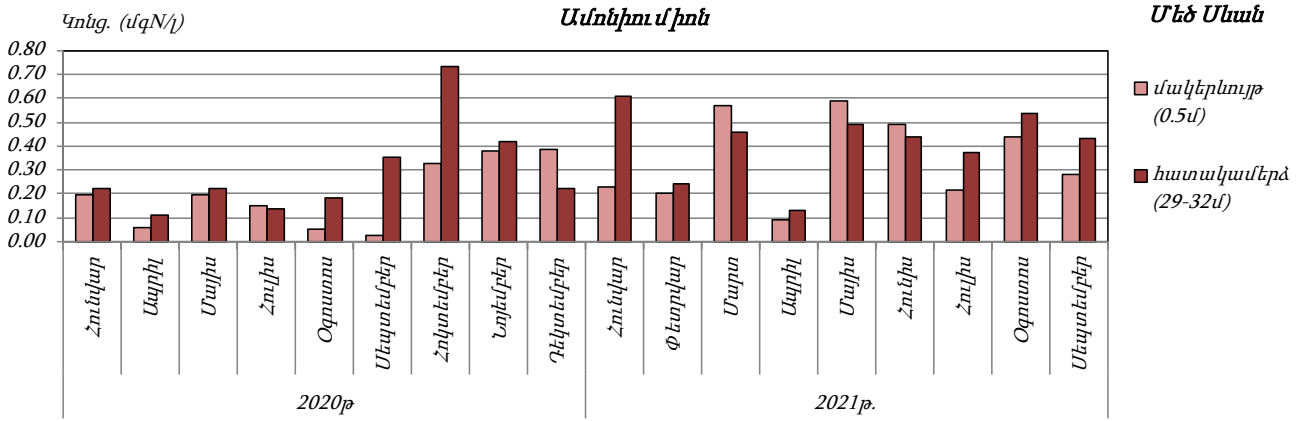
Գծապատկեր 20. Փոքր Սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

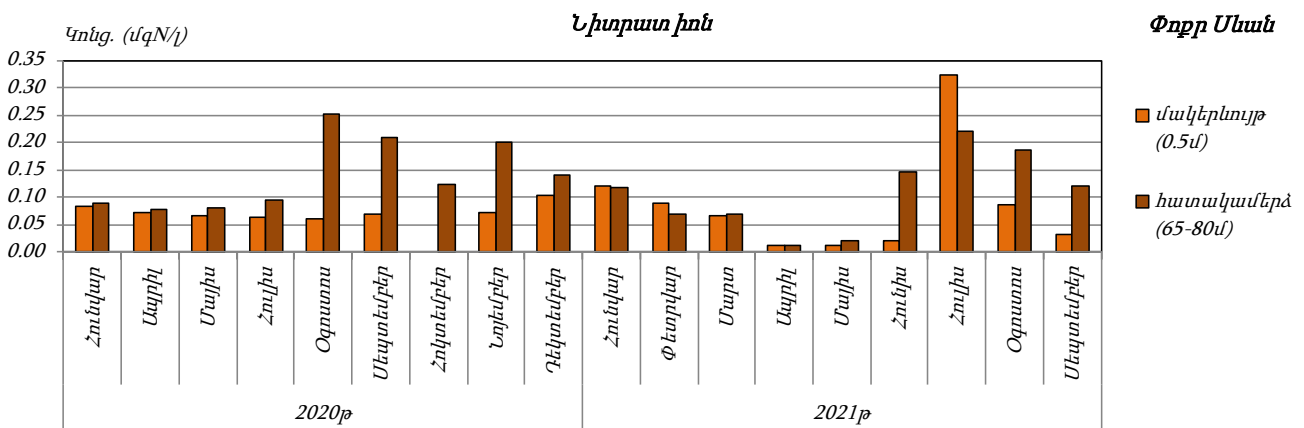
Գծապատկեր 21. Մեծ Սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

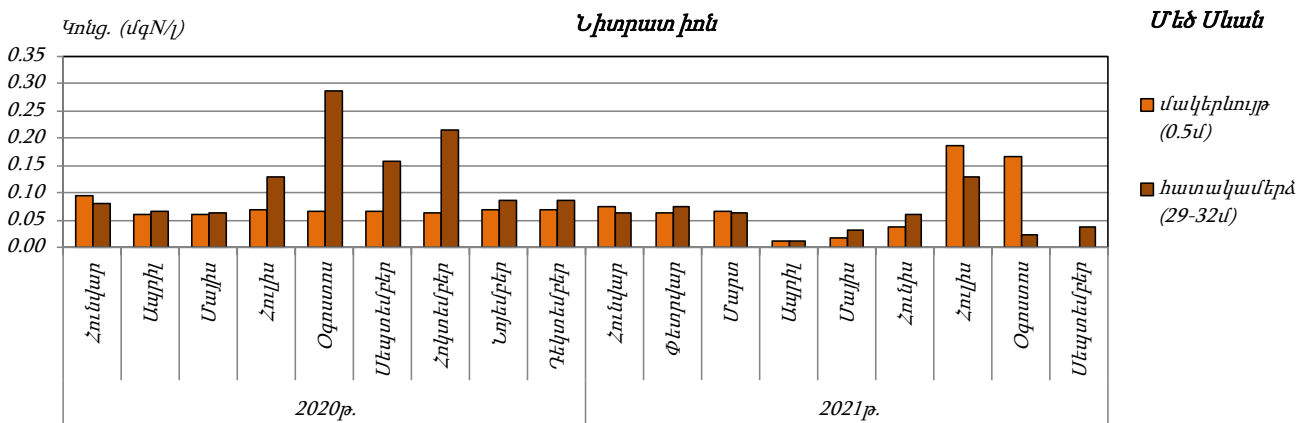
Գծապատկեր 22. Փոքր Սևանում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 23. Մեծ Սևանում ամռնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 24. Փոքր Սևանում նիտրատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 25. Մեծ Սևանում նիտրատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Աղյուսակ 3. Սևանա լճի ջրի որակը 2021 թվականին

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Ծափաթաղ, կենտրոնական (մակերևույթ) (115'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Ծափաթաղ, կենտրոնական (7մ խորություն) (115'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Ծափաթաղ, կենտրոնական (20մ խորություն) (115'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Ծափաթաղ, կենտրոնական (30մ հորություն) (115'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Մանգան</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Ծափաթաղ, ափամերձ (մակերևույթ) (115-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Ծափաթաղ, ափամերձ (7մ խորությունից) (115-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրոնական (մակերևույթ) (118'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրո- նական (7մ խորություն) (118'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրո- նական (20մ խորություն) (118'-ՄՄ)</i>	<i>Բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

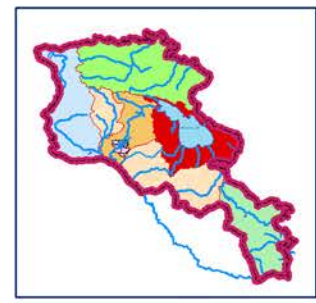
<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Գիլի, ավամերձ (մակերևույթ) (118-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, ավամերձ (7մ խորություն) (118-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (մակերևույթից) (119'-ՄՍ)</i>	<i>Բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (7մ խորություն) (119'-ՄՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (20մ խորությունից) (119'-ՄՍ)</i>	<i>Ֆոսֆատ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (30մ խորությունի) (119'-ՄՍ)</i>	<i>Բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, ավամերձ (մակերևույթ) (119-ՄՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, ավամերձ (7մ խորություն) (119-ՄՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (մակերևույթ) (124'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (7մ խորություն) (124'-ՄՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (30մ խորություն) (124'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն, մանգան</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, ավամերձ (մակերևույթ) (124-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>5-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Նորատուզ, ափամերձ (7մ խորություն) (124- ՄՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>ԹՔՊ</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (մակերևույթ) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (7մ խորություն) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (15մ խորություն) (126'-ՓՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (30մ խորություն) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Այրիվանք, ափամերձ (մակերևույթ) (126-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, ափամերձ (7մ խորություն) (126- ՓՍ)</i>	<i>Նիտրիտ իոն, բոր, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, կենտրոնական (մակերևույթ) (127'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Մոդելային, կենտրոնական (7մ խորություն) (127'-ՓՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, ՀԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Մոդելային, կենտրոնական (30մ խորություն) (127'-ՓՄ)</i>	<i>Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Մոդելային, ափամերձ (մակերևույթ) (127-ՓՄ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Մոդելային, ափամերձ (7մ խորություն) (127- ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (մակերևույթի) (130'-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (7մ խորություն) (130'-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (20մ խորություն) (130'-ՓՄ)</i>	<i>Նիտրիտ իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (30մ խորություն) (130'-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, ափամերձ (մակերևույթ) (130- ՍՍ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Գյունեյ, ափամերձ (7մ խորություն) (130-ՍՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Շորժա, կենտրոնական (մակերևույթ) (131'-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, երկաթ, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա,</i>	<i>ԹՔՊ, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Կենտրոնական (7մ խորություն) (131'-ՓՄ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, կենտրոնական (30մ խորություն) (131'-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ԼԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, ավաամերձ (մակերևույթ) (131-ՓՄ)</i>	<i>ԼԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, ավաամերձ (7մ խորություն) (131-ՓՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ԼԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

ՀՀ Սեանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

ՊԱՅՄԱՆԱԳԱՐ ՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Բնակավայրեր
- ▲ Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
- ▲ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
- Մարրման կայաններ
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Սեանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրերի որակի դասեր

- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Վեդի գետի ջրի որակը Ուրցաձոր գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Արարատ քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և կախության չոր նյութերով:

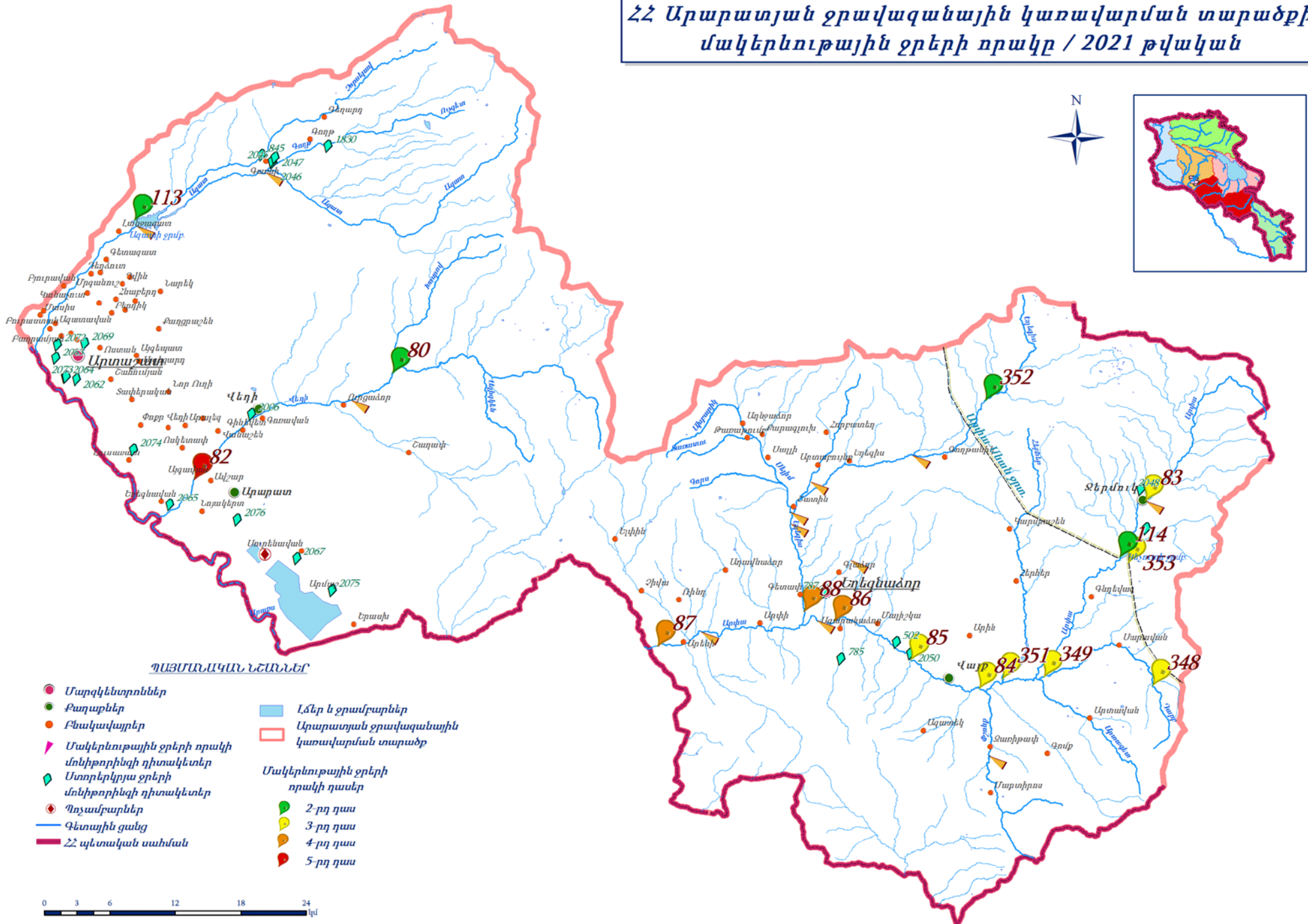
Արփա գետի ջրի որակը Ջերմուկ քաղաքից վերև, Վայք քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Ջերմուկ քաղաքից վերև՝ պայմանավորված երկաթով, Վայք քաղաքից վերև՝ մոլիբդենով, մանգանով և երկաթով, Վայք քաղաքից ներքև՝ մոլիբդենով, երկաթով, բարիումով և ծարիրով: Եղեգնաձոր քաղաքից վերև և Արենի գյուղից ներքև հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Դարբ գետի ջրի որակը ակունքում և գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). ակունքում՝ պայմանավորված մոլիբդենով, մանգանով, երկաթով և ալյումինով, գետաբերանում՝ մոլիբդենով, երկաթով, բարիումով և ծարիրով:

Հերհեր գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով և երկաթով:

Եղեգիս գետի ջրի որակը Գետիկվանք գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Շատին գյուղից ներքև՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

ՀՀ Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

0 3 6 12 18 24 կմ

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մեղրի գետ գետի ջրի որակը Մեղրի քաղաքից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)։ Մեղրի քաղաքից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանում՝ մանգանով, մոլիբդենով և ալյումինով։

Կարձևան գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված թթվածնի 5-օրյա կենսաբանական պահանջարկով, թթվածնի քիմիական պահանջարկով, ամոնիում իոնով, մոլիբդենով, վանադիումով, նատրիումով, սուլֆատ իոնով և կախությային չոր նյութերով։

Աճանան (Նորաշենիկ) գետի ջրի որակը Աճանան գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ալյումինով և վանադիումով, գետաբերանում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված, մոլիբդենով, մանգանով, վանադիումով, նիտրիտ և սուլֆատ իոններով։

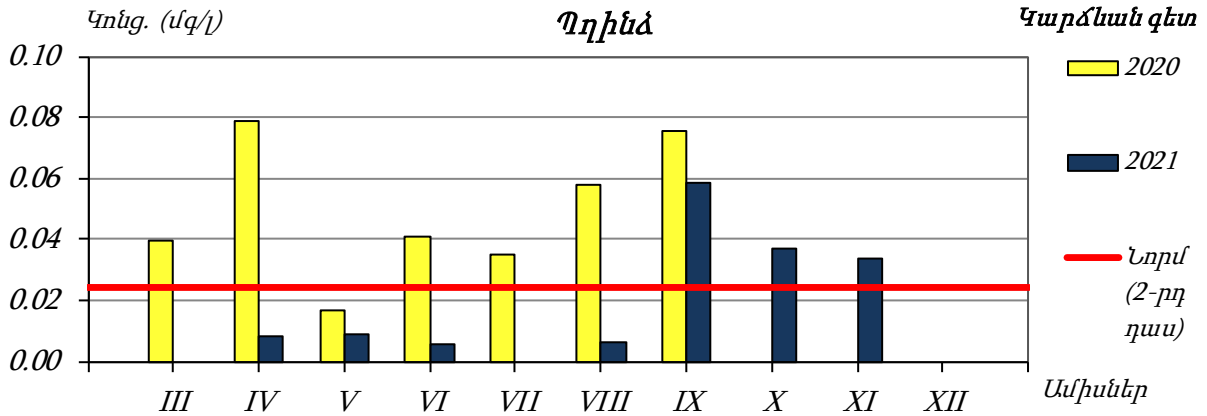
Գեղի գետի ջրի որակը Աջաբաջ գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով։

Որոտան գետի ջրի որակը վերին հոսանքում և Գորայք գյուղից վերև գնահատվել է՝ «լավ» (2-րդ դաս), Միսիան քաղաքից վերև։ Միսիան քաղաքից ներքև և Տաթև գյուղի ՀԷԿ-ից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)։ Միսիան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով, մանգանով և վանադիումով, Միսիան քաղաքից ներքև՝ ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով, մանգանով, մոլիբդենով, վանադիումով, երկաթով, բարիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով, Տաթև գյուղի ՀԷԿ-ից ներքև՝ մոլիբդենով, մանգանով, երկաթով և բարիումով։

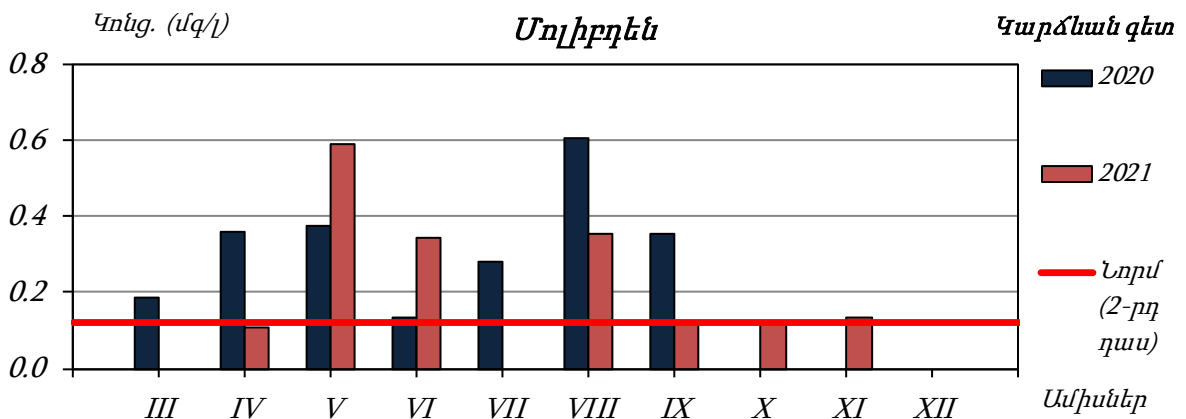
Միսիան գետի ջրի որակը Արևիս գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով և մանգանով։

Վարարակ գետի ջրի որակը Գորիս քաղաքից վերև և ներքև ընկած հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)։ Գորիս քաղաքից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, կոբալտով, երկաթով և կախությային չոր նյութերով, Գորիս քաղաքից ներքև՝ ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով։

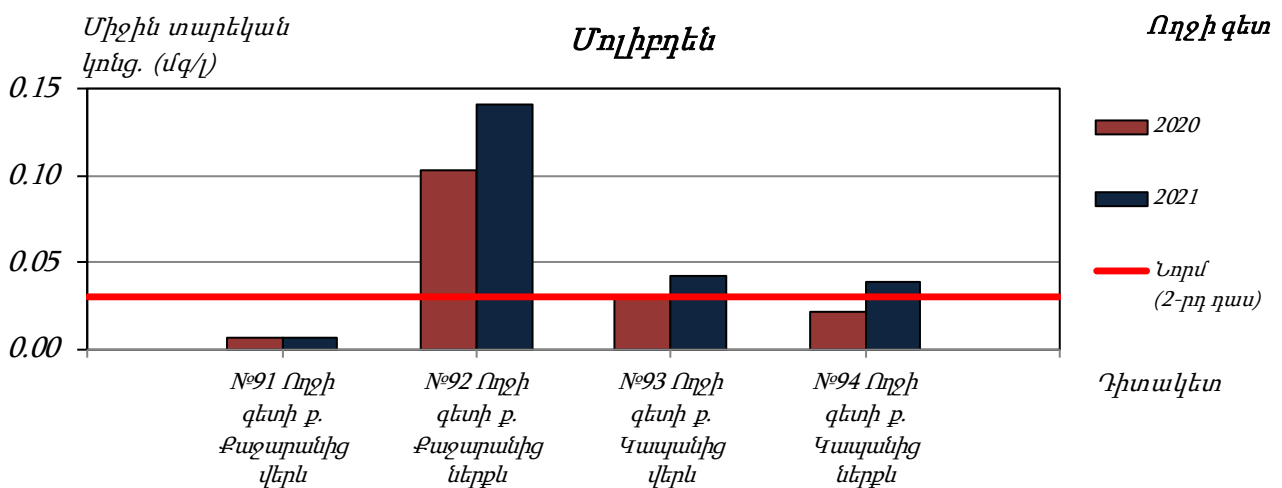
Որոտան-Արփա ջրատարի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված Ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով, երկաթով, բարիումով և սուլֆատ իոնով։

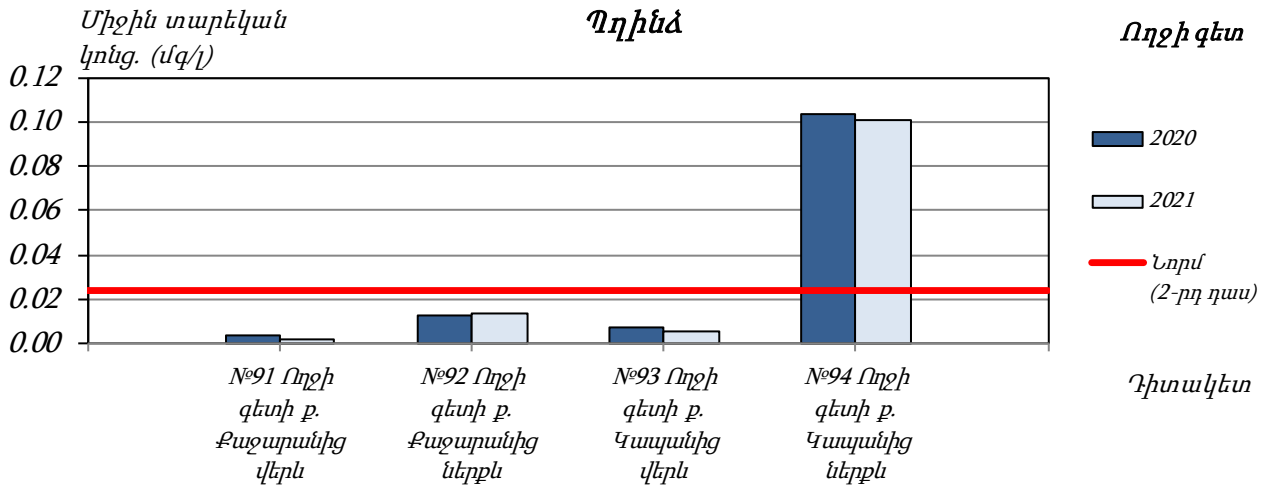
Գծապատկեր 26. Կարճևան գետում պղինձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

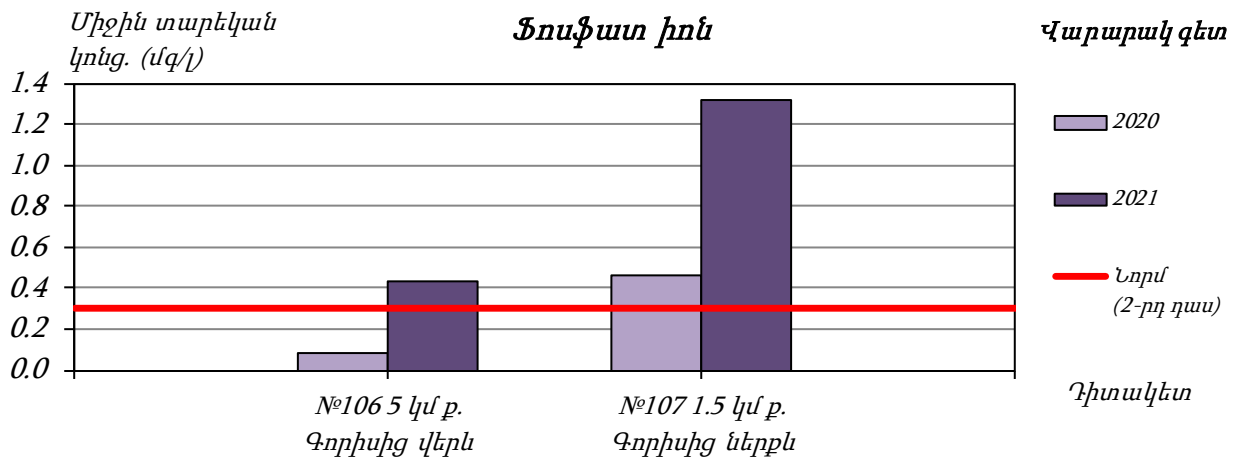
Գծապատկեր 27. Կարճևան գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 28. Ողջի գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

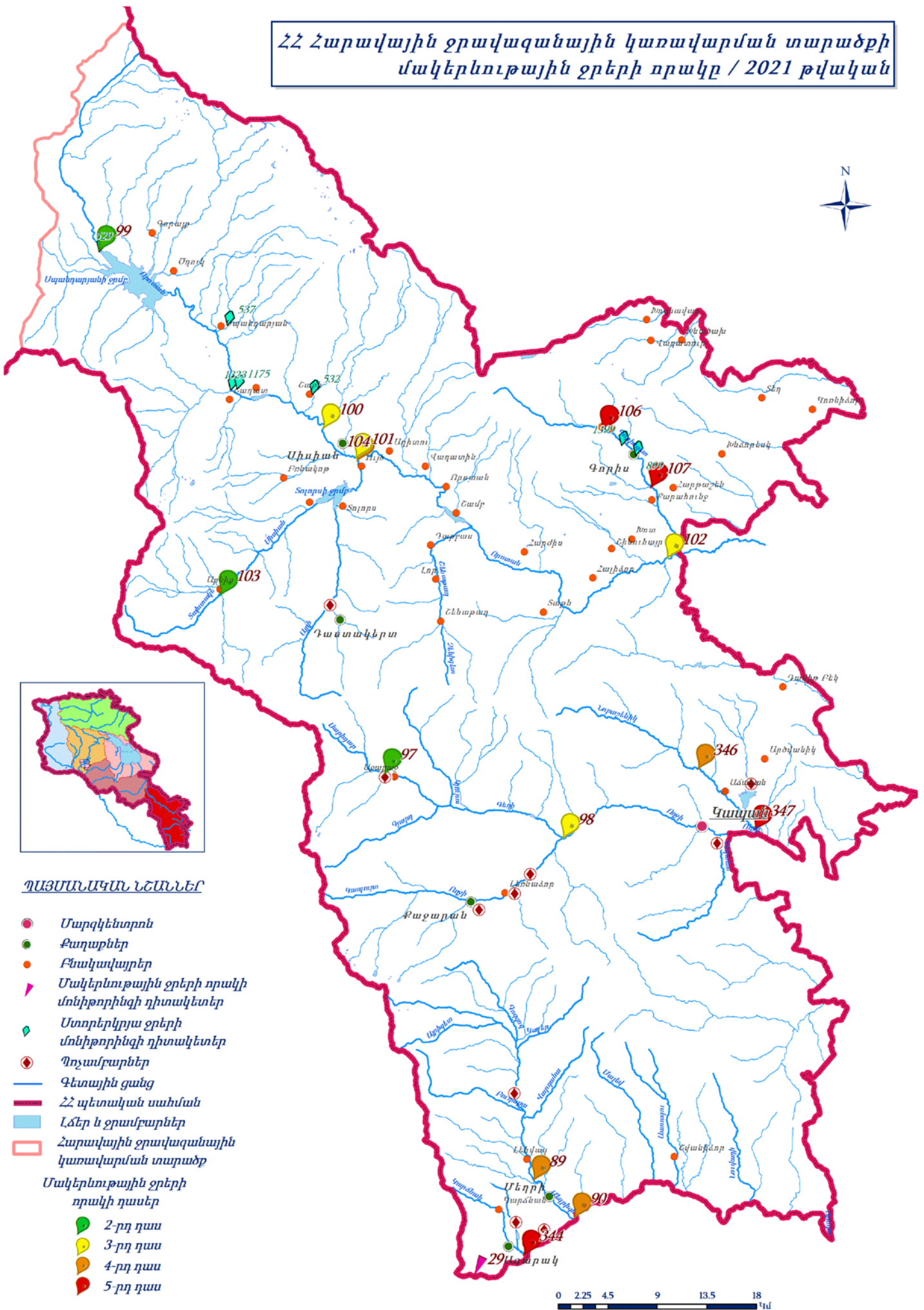

Գծապատկեր 29. Ողջի գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 30. Վարարակ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2021 թվական

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԼՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
 - Քաղաքներ
 - Բնակավայրեր
 - ▶ Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
 - ▶ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
 - ◌ Պոչամբարներ
 - Գետային ցանց
 - ՀՀ պետական սահման
 - Լճեր և ջրամբարներ
 - Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք
- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր
- 2-րդ դաս
 - 3-րդ դաս
 - 4-րդ դաս
 - 5-րդ դաս

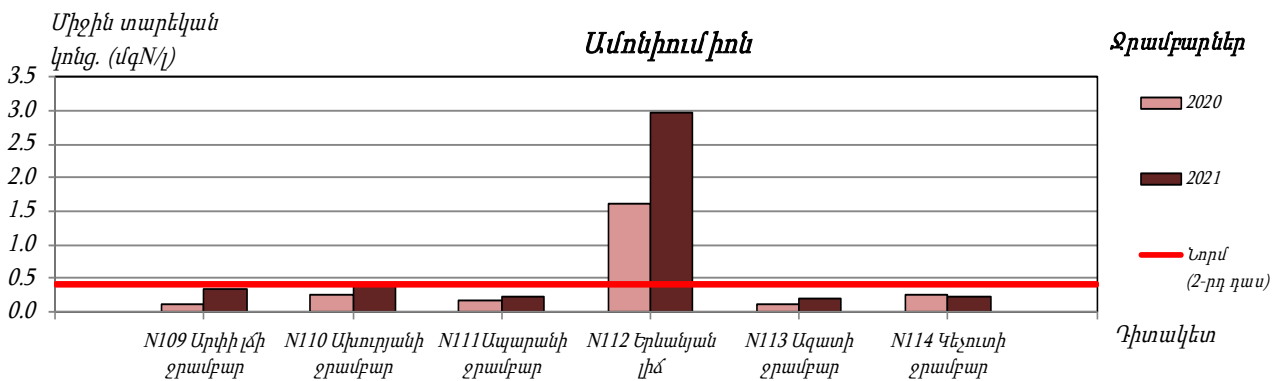
ՀՀ ջրամբարների ջրի որակը 2021 թվականին.

Ապարանի, Ազատի և Կեչուտի ջրամբարների ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Արփի լիճ և Ախուրյանի ջրամբարների ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Արփի լիճ ջրամբարի ջրի «միջակ» որակը պայմանավորված է թթվածնի քիմիական պահանջով, Ախուրյանի ջրամբարինը՝ ամոնիում իոնով, Երևանյան լիճ ջրամբարի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Աղյուսակ 4. Ջրամբարների ջրի որակը 2021 թվականին

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Արփի լճի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (109)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ
Ապարանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (111)	-	2-րդ	2-րդ
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ԸԱԱ	3-րդ	5-րդ
		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
		Ամոնիում իոն	5-րդ	
Ազատի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (113)	-	2-րդ	2-րդ
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	-	2-րդ	2-րդ

ՀՀ ջրամբարների ջրի որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման հավելված N2):

Գծապատկեր 31. Ջրամբարներում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխություններ

Հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգ

2021 թվականի հուլիսին Արարատյան ՋԿՏ-ի՝ Արփայի և Հարավային ՋԿՏ-ի՝ Որոտանի գետավազաններում իրականացվել է հիդրոկենսաբանական (միայն ըստ մակրոանոդնաշարավորների) մոնիթորինգ, որի արդյունքների համաձայն Արփա, Դարբ, Հերիեր և Եղեգիս գետերի նվազագույն անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող հատվածներում, որոնք դիտարկվել են որպես հղումային դիտակետեր (անաղարտ վիճակ) ջրի որակը «գերազանց» է: Արփա գետի ջրի որակը Արենի քաղաքից հետո՝ հոսանքով ներքև, գնահատվել է «միջակ»:

Ջրի որակն ըստ հիդրոկենսաբանական ցուցանիշների գնահատվել է՝ հաշվի առնելով մակրոանոդնաշարավորների տեսակների բազմազանությունը, կենդանիների տեսակների քանակները և տեսակների զգայունությունը աղտոտիչների նկատմամբ:

Ջրի որակն ըստ հիդրոկենսաբանական ցուցանիշների գնահատվել է՝ հաշվի առնելով մակրոանոդնաշարավորների տեսակների բազմազանությունը, կենդանիների տեսակների քանակները և տեսակների զգայունությունը աղտոտիչների նկատմամբ:

1-ին դաս («գերազանց» որակ)՝ նշանակում է տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը, ամբողջովին կամ համարյա ամբողջովին համապատասխանում են անաղարտ վիճակին:

2-րդ դաս («յավ» որակ)՝ նշանակում է անաղարտ վիճակի հետ համեմատությամբ, տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը փոփոխվում են աննշան:

3-րդ դաս («միջակ» որակ)՝ նշանակում է տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը, չափավոր շեղվում են անաղարտ վիճակից:

4-րդ դաս («անբավարար» որակ)՝ նշանակում է տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը բավականին շեղվում են անաղարտ վիճակից:

5-րդ դաս («վատ» որակ)՝ նշանակում է տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը լիովին շեղվում են անաղարտ վիճակից:

Աղյուսակ 5. Արփայի և Որոտանի գետավազաններում քիմիական և հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգների արդյունքները.

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի քիմիական որակի դաս	Ջրի հիդրոկենսաբանական որակի դաս
Դարբ	Ակունք (348)	3-րդ	1-ին
	Գետաբերան (349)	3-րդ	2-րդ
Եղեգիս	գյ. Գետիկվանքից վերև (352)	2-րդ	1-ին
	գյ. Շատինից վերև (88)	4-րդ	2-րդ
Հերիեր	Ակունք (350)	-	2-րդ
	Գետաբերան (351)	3-րդ	1-ին

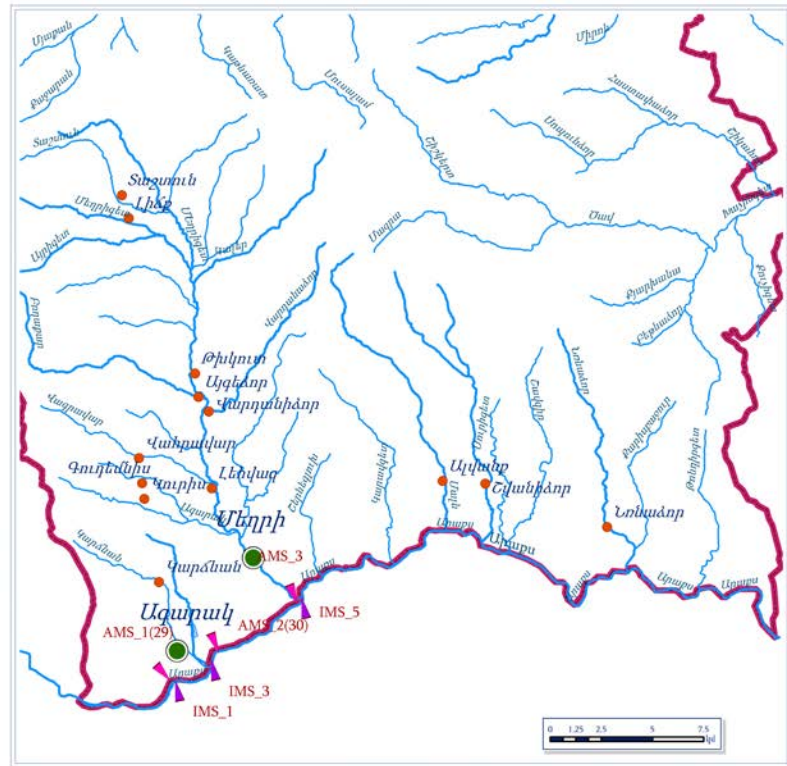
<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)</i>	<i>Ջրի քիմիական որակի դաս</i>	<i>Ջրի հիդրոկենսաբանական որակի դաս</i>
<i>Արփա</i>	<i>0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)</i>	<i>3-րդ</i>	<i>1-ին</i>
	<i>0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)</i>	<i>3-րդ</i>	<i>2-րդ</i>
<i>Արփա</i>	<i>0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)</i>	<i>4-րդ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)</i>	<i>4-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Որոտան</i>	<i>Վերին հոսանք (354)</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>

Արաքս գետ

Արաքս գետի 7 դիտակետից վերցված ջրի փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ըստ ձկնատնտեսական նորմերով գնահատման, գերազանցվել են թթվածնի քիմիական պահանջարկի, ամոնիում, նիտրիտ, սուլֆատ իոնների, ցինկի, պղնձի, քրոմի, նիկելի, մանգանի, վանադիումի, երկաթի, ալյումինի և սելենի ՍԹԿ-ները (տես Աղյուսակ 6-ը):

Արաքս գետի 3 դիտակետում ապրիլ, մայիս, հունիս, հուլիս, օգոստոս, սեպտեմբեր ամիսներին իրականացվել են հատակային նստվածքների ուսումնասիրություններ: Հատակային նստվածքներում որոշված ցուցանիշների մի մասը բերված է աղյուսակ 7-ում.

«ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ»
 ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԳԵՏԻ ՋՐԻ
 ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

- ՊԱՅԱՄԱՆՇԱՆՆԵՐ**
 Մակերևութային ջրերի նմուշառման դիտակետեր
- ▲ ՀՀ տարածքից
 - ▲ ԻՐՀ տարածքից
 - Քաղաքներ
 - Գյուղեր
 - Գետային ցանց
 - ՀՀ պետական սահման
 - Լճեր և ջրամբարներ

Աղյուսակ 6. Արաքս գետի ջրում որոշված ցուցանիշների տարեկան միջին կոնցենտրացիայի գերազանցումը ՄԹԿ-ից 2021 թվականին.

Դիտակետի տեղադրություն (դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)												
	Թթվածնի քիմիական պահանջարկ, ՄԹԿ=30 սգ/լ	Ամոնիում իոն, ՄԹԿ=0,39 սգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՄԹԿ=0,024 սգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՄԹԿ=100 սգ/լ	Ցինկ, ՄԹԿ=0,01 սգ/լ	Պղինձ, ՄԹԿ=0,001 սգ/լ	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 սգ/լ	Նիկել, ՄԹԿ=0,01 սգ/լ	Մանգան, ՄԹԿ=0,01 սգ/լ	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 սգ/լ	Երկաթ, ՄԹԿ=0,5 սգ/լ	Այրուսին, ՄԹԿ=0,04 սգ/լ	Սելեն, ՄԹԿ=0,001 սգ/լ
Հուշակերտ գյուղից 0.9 կմ ներքև (25)	–	1.3	–	–	1.8	10.2	10.0	2.5	13.4	10.8	2.6	30.7	13.0
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	–	4.3	4.2	1.3	2.3	5.9	6.9	–	7.4	16.5	1.7	15.9	1.3
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	–	4.8	6.2	1.3	1.4	5.8	6.2	–	6.9	16.5	1.7	15.9	–
Արարատ քաղաքից 0.5 կմ ներքև (28)	–	3.4	7.1	1.4	1.3	5.5	7.9	–	7.5	16.3	2.0	19.5	–
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	1.2	1.7	2.0	2.3	–	9.2	7.3	–	7.4	16.9	2.4	19.8	2.6
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	1.3	1.4	2.0	2.3	–	86.3	6.8	–	7.6	17.5	2.7	18.5	2.9
Մեղրի գետի թափման կետից ներքև (AMS-3)	–	1.8	1.9	2.4	2.1	72.1	7.5	–	15.8	21.2	7.0	35.6	2.6

Աղյուսակ 7. Արաքս գետի հատակային նստվածքների մոնիթորինգի արդյունքները 2021 թվականին.

Կոնցենտրացիա, գ/կգ	Ազարակ քաղաքից 2 կմ հարավ (29) AMS-1						Ազարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ- արևելք (30) AMS-2		Մեղրի գետի թափման կետից ներքև (AMS-3)					
	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Մայիս	Հունիս	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր
Ալյումին	4.3116	38.6772	9.8934	14.6020	2.4941	3.1704	17.0928	28.8415	10.4014	50.5767	24.5696	7.9153	4.2742	48.8004
Երկաթ	13.4357	23.5259	31.1836	21.9034	13.6432	16.6353	14.2060	54.9026	14.4303	41.4705	47.5058	13.2998	31.7219	27.5371
Մանգան	0.8389	1.1040	0.9501	1.2193	0.6695	1.0480	1.0417	1.2632	0.3407	0.5578	1.1026	0.4334	0.3117	0.5204
Նիկել	0.1618	0.1921	0.2142	0.2238	0.1080	0.1584	0.1951	0.3053	0.0432	0.0489	0.2448	0.0563	0.0358	0.0701
Պղինձ	0.0392	0.0635	0.0521	0.0558	0.0374	0.0593	0.1563	0.1442	0.7846	0.9688	0.2758	1.0605	1.2403	0.5693
Արսեն	0.0106	0.0217	0.0168	0.0142	0.0086	0.0125	0.0230	0.0228	0.0067	0.0159	0.0208	0.0086	0.0151	0.0144
Մոլիբդեն	0.0009	0.0008	0.0006	0.0010	0.0014	0.0016	0.0049	0.0029	0.0377	0.0405	0.0077	0.0435	0.0588	0.0355

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	22. Ամոնիում իոն
2. Գույն	23. Սիլիցիում
3. Հոտ	24. Կալիում
4. Թափանցելիություն	25. Նատրիում
5. Կախություն չոր նյութեր
(ԿՆ)	26. Լիթիում
6. Էլեկտրահաղորդականություն	27. Կալցիում
7. Լուծված թթվածին	28. Մագնեզիում
8. Թթվածնի հազեցվածություն	29. Սելեն
9. Թթվածնի հնգօրյա
կենսաքիմիական
պահանջարկ (ԹԿՊ ₅)	30. Այրումին
10. Թթվածնի քիմիական
պահանջարկ (ԹԲՊ)	31. Քրոմ
11. Ջրածնային ցուցիչ	32. Երկաթ
12. Ընդհանուր լուծված աղեր
(ԸԼԱ)	33. Մանգան
13. Կոշտություն	34. Պղինձ
14. Հիդրոկարբոնատ իոն	35. Ցինկ
15. Սուլֆատներ	36. Արսեն
16. Քլորիդներ	37. Ստրոնցիում
17. Ֆտորիդներ	38. Կադմիում
18. Ֆոսֆատ իոն	39. Կապար
19. Ընդհանուր ֆոսֆոր	40. Կոբալտ
20. Նիտրիտ իոն	41. Նիկել
21. Նիտրատ իոն	42. Վանադիում
	43. Մոլիբդեն
	44. Բարիում
	45. Բերիլիում
	46. Բոր
	47. Անագ

Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմեր

(ըստ

ՀՀ կառավարության 2011թվականի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման)

Որակի ցուցանիշներ	Որակի դաս					Միավոր
	I զերազանց	II լավ	III միջակ	IV անբավարար	V վատ	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ*	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
ԹԿՊ ₅	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
ԹՔՊ _{Cr}	10	25	40	80	>80	մգ Օ/լ
Ամոնիում իոն	0,2 կամ ՖԿ	0,4	1,2	2,4	> 2,4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0,01 կամ ՖԿ	0,06	0,12	0,3	>0,3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2,5	5,6	11,3	>11,3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0,05 կամ ՖԿ	0,1	0,2	0,4	>0,4	մգP/լ
Ցինկ, ընդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, ընդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Մոլիբդեն, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0,5	0,5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Ալյումին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, ընդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
ԹՔՊ _{Mn}	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգ Օ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1,5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0,1 կամ ՖԿ	0,2	0,4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Սիլիկատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր հանքայնացում	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2,8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախված մասնիկներ	ՖԿ	1,2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

* ՖԿ - ֆոնային կոնցենտրացիա*

Ծանոթագրություն. ՀՀ 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների որակի ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.meteocomonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

Մակերևութային ջրերում աղտոտիչների ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ*

Ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջներ	6-ից ոչ պակաս
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջարկ (5 օր)	-//-	3.0
Թթվածնի քիմիական	-//-	30.0
Ամոնիում իոն	Թունագիտական	0.5 (N/դմ ³ -0.39)
Նիտրատ իոն	Մանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ ³ -9.0)
Նիտրիտ իոն	Թունագիտական	0.08 (N/դմ ³ -0.02)
Ֆոսֆատ իոն	Ընդհանուր պահանջներ	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Թունագիտական	0.5
Սելեն	-//-	0.001
Պղինձ	-//-	0.001
Ցինկ	-//-	0.01
Այուրմին	-//-	0.04
Վանադիում	-//-	0.001
Քրոմ	-//-	0.001
Մանգան	-//-	0.01
Կալիում	-//-	50.0
Կալցիում	-//-	180.0
Մագնեզիում	-//-	40.0
Նատրիում	-//-	120.0
Կոբալտ	-//-	0.01
Նիկել	-//-	0.01
Արսեն	-//-	0.05
Կադմիում	-//-	0.005
Կապար	-//-	0.1
Բրոմ	Մանիտարա-թունագիտական	0.2
Սոլիբրեն	-//-	0.5
Ստրոնցիում	-//-	2.0
Սուլֆատ իոն	-//-	100.0
Քլորիդ իոն	-//-	300.0

* М. Л.Кашинцев, Б.С. Степаненко, С. Н. Анисова Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций и ориентировочно-безопасных уровней воздействия вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва 1990г.

«Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն»
ՊՈԱԿ
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 46

Կայք էջ՝ meteomonitoring.am
Էլ. փոստ՝ hmc@env.am

Տեղեկատվական վերլուծության ծառայություն
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարական տուն 3

Էլ. փոստ՝ monitoring-info@mail.ru
Հեռախոս՝ [\(011\) 810-084](tel:011810084)